

AVS Magazine

MARLY VAN DITZHUYZEN NEDERLANDS KAMPIOEN ENDURANCE - AMATEURKEURING - TULIP CUP
AVS DRESSUUR & DAWRA OPENEN SPORTSEIZOEN - ELK PAARD GAAT ZOALS HIJ STAAT

PLATO'S COLUMN: HIEPERDEPIEP HOERA!

De eerste warme dag van het jaar is een feit en vol goede moed ga ik richting stal. Plato trainen in de eerste warme zonnestralen. Ik heb er zin in. Aangekomen op stal zinkt de moed me in de schoenen. Deze eerste warme dag is ook de staleigenaar niet onopgemerkt gebleven. Hij heeft onverwacht een feestje gepland. Zijn tuin is ingevorderd door tientallen familieleden. Oma's, opa's, ooms, tantes en erger, een half dozijn peuter en kleuter grut. Het is een luidruchtige familie, verdeeld in twee kampen. Zijn nuchtere plattelands-familie en háár stadse aanhang. Gelaten neem ik de situatie in me op. Ik zie ballonnen, taart, kadootjes, speelgoed en ruim voldoende bier. Kennelijk is er een kinderfeestje gaande.

Helaas grenst de buitenbak direct aan hun tuin en woonhuis. Als ik met de paarden aan het werk ben, kan ik tot in detail zien waaruit hun lunch bestaat. Plato trouwens ook. Hij staat dan ook regelmatig ongenueerd vanuit de bak naar binnen te staren. Maar Plato heeft een hekel aan drukte, hij mag graag een middagdutje in de zon doen.

Morrend zet ik Plato buiten, die zich zo als altijd op zijn vaste plek in de bak opstelt. Het hoofd over de bakrand richting het woonhuis. Zo kan hij alles goed in de gaten houden. Net als hij begint te knikkebollen gaat het verjaardagspartijtje van start. Er worden liedjes gezongen: Lang zal ie leven, Hieperdepiep hoera, Klap eens in de handjes. Bij het laatste liedje laten 4 van de 6 peuters hun ballonnen los. Meegevoerd door de wind dwarrelen zij regelrecht op Plato af. Een ervan schampt zijn oren. Plato schrikt wakker en de uitdrukking op zijn hoofd voerspelt niet veel goeds. Niet van plan zich van zijn middagdutje te laten weerhouden sluit hij opnieuw de ogen. Inmiddels is de taart op, zijn de kadootjes uitgepakt en is de jarige peuter door het dolle heen vanwege de nieuwe brandweer trapwagen. Trots wordt hij door 'stads-oma' op haar kokette sandaaltjes rondgereden. Vlak voor de buitenbak zet de peuter plots een oorverdovende sirene aan. Oma, die dapper op haar hoge hakjes door de graszoden ploegt, is in haar nopjes. Intussen spelen de ooms van middelbare leeftijd een ouderwets spelletje Twister. Echt lenig zijn ze door hun bierbuiken niet meer. Toch wanen ze zich volleerd acrobaten. Maar eigenlijk is het een treurige aanblik.

Plato heeft zich intussen gedistangeerd van de feestvreugde. Demonstratief heeft hij hen zijn achterwerk toegekeerd. Met zijn gat tegen de bakrand en leunend op drie benen waagt hij nog één poging de slaap te vatten. Als oma met de kleine brandweerman en loeiende sirene voor de 15de maal rakelings achter hem langs loopt wordt het Plato teveel! Hij slaakt een kreun en deelt met één achterbeen een waarschuwend tik tegen de bakrand uit.

Oma schrikt zich een hoedje en blijft met de hakjes steken in het gras. Dapper probeert ze haar balans te vinden. Daarbij zoekt ze steun op de brandweerwagen. Onbedoeld geeft ze 'de brandweerman in opleiding' daardoor extra snelheid mee. Met 7 kilometer per uur en een gierende sirene raast de trapauto stuurloos naar de ondiepe vijver! Oma ligt gevloerd en kan alleen maar lijdzaam toezien. In de ontstane paniek is ook de acrobaten-constructie volledig ingestort. Het is onmogelijk te zien welke ledematen aan welk torso toebehoren. Het snelle optreden van de vader kan het te water gaan tijdig voorkomen. Iedereen kan opgelucht adem halen. De acrobaten hebben zichzelf intussen uit de knoop gehaald.

Dan horen we plots gerammel! In alle tumult is een andere peuter aan het toezicht ontkomen. Met wapperende blonde krullen slaat ze kreten van de vreugde. Ze heeft de voerbak van de hond ontdekt. Met haar kleine knuistjes doet ze een graai in de brokken en stopt deze vol overgave in haar mond! Oma's, opa's, ooms en tantes beginnen te schreeuwen: "Nee!! Niet doen! Bah, vies!"

Totaal verslagen komt de stalhouder naar me toe lopen: "Inge, hoe laat ga jij Plato binnen zetten?" Plato kijkt beduusd achterom. Welja, geef mij maar weer de schuld...

INGE

VAN DE BESTUURSTAFEL

Ik heb er zin in, dat wil zeggen dat ik met veel plezier begin aan de uitdaging om leiding te geven aan een gemotiveerd team, structuur te brengen daar waar nodig en om samen met het huidige bestuur verder te werken aan de realisatie van een gezonde vereniging in alle opzichten.

Direct na de Algemene Leden Vergadering (ALV) hebben we onze eerste officiële bestuursvergadering onder mijn voorzitterschap gehouden in de nieuwe samenstelling om voorlopig de taken te verdelen.

Op korte termijn zullen we in een organogram duidelijk maken hoe die taakverdeling er uit zal zien tot de volgende Buitengewone Algemene Leden Vergadering in het najaar, die nodig zal zijn om een nieuwe secretaris te benoemen. We zullen de tussenliggende periode gebruiken om te wennen aan de nieuwe situatie en goed in beeld te brengen op hoe de verdeelde taken uitgevoerd moeten/kunnen worden en door wie. De taken te evalueren en te beoordelen of een nieuwe secretaris intern of extern gezocht moet worden.

Daarnaast zal onze kantoorlocatie de nodige aandacht vragen de aankomende maanden, één die niet alleen voldoet qua ligging en inhoudelijke voorwaarden maar tevens past binnen onze financiële mogelijkheden.

Ik moet zeggen dat ik wat onbevredigd huiswaarts ben gereden na de ALV van 23 mei jl., niet voor mijzelf maar voor mijn voorganger Bé Blaak. Deze had in mijn optiek een staande ovatie verdiend van een volle zaal leden en niet zoals nu een behouden applausje van een klein aantal diehards die toch de moeite hadden genomen om naar Nijkerk te komen. Als je na jouw reguliere periode als voorzitter jezelf volledig vrijwillig uit verenigingsbelang nog een jaar beschikbaar stelt om deze vereniging door een moeilijke periode heen te loodsen, dan heeft het bestuur haar plicht gedaan om Bé als Erelid voor te dragen. Ik had van de leden alleen meer verwacht om door haar aanwezigheid een vorm van dankbaarheid te betuigen.

Ik zie deze uiting als een tekortkoming en een onderdeel van mijn taak c.q. opdracht, de betrokkenheid van de leden. Als je een vereniging, in ons geval in de vorm en taakstelling van een stamboek, in deze tijd overeind wilt houden dan kan een bestuur dat niet alleen. En ik weet wel het is een cliché maar ik wil toch vragen bij uzelf te rade te gaan en hier eens over na te denken. Ik kom hier ongetwijfeld nog wel op terug en zal proberen zoveel mogelijk evenementen voor de rest van dit jaar te bezoeken om, met wie daar behoefte aan heeft, kennis te maken en van gedachten te wisselen waarover u het maar wil hebben.

Harry Ketels
Voorzitter

INHOUD

Plato's Column	2
Van de bestuurstafel	3
Korte berichten	4
Premiekeuring Bunschoten	5
Jaarverslag 2012 van de secretaris	6
Verslag van de penningmeester	7
National C-Show West	8
AVS National Championship Show	9
AVS Evenementenkalender 2013	9
AVS Dressuur en DAWRA openen sportseizoen	10
15-jarige Jubileum DAWRA	11
Amateurkeuring 2013	12
Marly van Ditzhuyzen Nederlands Kampioen Endurance	15
Nederland grote winnaar in Houston	16
Tulip Cup Deurne	18
Begin van een mooi western seizoen	22
Sportweekend IJzerlo	23
AVS Dressuur de Beemster	24
AVS Endurance Competitie	25
Endurance 2013: koude start	26
De avonturen van Raswan	28
Een kijkje in de Franse keuken	30
Ren-Arabieren	31
WAHO Trophy	32
Elk paard gaat zoals hij staat	33
Voeding & vertering deel 1	37
Paardenmarkt	39
Colofon & Advertentietarieven.....	39

Op de cover:
Eenhoorn's Dahman (v.Oostervelds Marsaz x
Nefisa des Camards v.Djelfor)
Amazone/Fokker/Eigenaar:
Marly van Ditzhuijzen
Nederlands Endurance Kampioenen 2013
CEI Ermelo 160 km

KORTE BERICHTEN

IN MEMORIAM: KO VAN DER VELDEN

Op 5 juni jl. ontvingen wij op het stamboekkantoor het droevige bericht dat oud-AVS bestuurslid de heer Ko van der Velden op zondag 2 juni vlak na zijn 91e verjaardag is overleden. Via een

digitale nieuwsbrief hebben wij u hier reeds van op de hoogte gebracht. Onze gedachten gaan uit naar zijn nabestaanden. In een van de komende magazines zullen wij uitgebreid ingaan op wat de heer Van der Velden heeft betekend voor het Arabisch Volbloedpaard en ons stamboek.

IN MEMORIAM: LESHIEK*E 1997-2013

11 januari jl. heb ik, Helene Baayen, tot mijn grote verdriet afscheid moeten nemen van onze bijzonder werklustige 16-jarige ruïn Leshiek (v.Sherek m.Anouk v.Aron), die al vanaf jaarling

bij ons was. Met zijn onuitputtelijke werklust won hij de ene week op de baan en de andere week een klasse 3 endurance. Ondertussen liep hij L1 dressuur en haalde hij een winstpuntje in het B-

springen en de B-cross. Eerste op de Arabissimo, alles vond hij mooi om te doen. Na zijn tweede plek op de 125 km op het NK Ermelo 2005 kreeg hij een peesblessure. Ik besloot hem te laten revalideren bij een accommodatie met een spa bad, waar hij een ernstig ongeluk kreeg bij het uitstappen. Zijn wonden tot op het bot, beschadigde pezen en kapsels en 3 botbreuken herstelden zich met de hulp van Eric Laarakker, veel geduld en discipline na 3 jaar revalideren. Hij maakte zijn rentree in de endurance op de 60 km op de Fasna, waar hij won en de prijs voor best condition ontving. Eind 2009 reed ik de 120 km in Tessenderloo (België) netjes met hem uit. Daarna raakte hij geblesseerd door onoplettendheid van een ander, maar gelukkig knapte hij weer op en ging hij in 2010/2011 als trainings- en wedstrijdmaatje mee met mijn ruïn Kain. Eind 2011 was zijn conditie weer zo goed dat hij eerste bij de junioren werd in Gartow (Duitsland) op de 125 km en weer de titel best condition mee naar huis nam. In 2012 reed ik Leshiek zelf op de 126 km op het NK in Leersum. Leshiek was nog nooit zo mooi en gespierd geweest, maar rond de 90 km wilde hij niet meer lopen, totaal niet normaal voor Leshiek. Ik trok hem terug. Onderzoek wees niets uit, maar achteraf denken we aan een longbloeding. In het najaar van 2012 verstapte Leshiek zich tijdens een trainingsrit. Het begon erop te lijken dat hij zijn beste jaren gehad had. We bleven hem wel elke dag berijden. Toen een grote tractor precies naast de stal een klapband kreeg, kwam Leshiek van schrik ernstig ten val. Hij kon nauwelijks meer lopen. Met rust en pijnstillers knapte hij wat op, maar hij kreeg coördinatie problemen. Toen het dagelijkse wandelingetje niet meer ging zonder ernstige struikelingen en hij ook in de wei begon te vallen hebben we besloten hem in te laten slapen. Hij zag er nog zo prachtig uit!

Leshiek is voor mij onvervangbaar. De 15 jaar met hem waren geweldig, op zijn ongelukken na had ik alleen maar plezier met hem. Wat een enthousiast en gezond paard! Door Leshiek ben ik zo ver gekomen in de sport, fysiotherapie gaan studeren en ondertussen afgestudeerd als dierfysiotherapeut. Het is ongelooflijk hoe paarden kunnen herstellen met veel geduld en liefde!

RECTIFICATIE

Door verkeerd verstrekte informatie van het BAPS hebben wij ten onrechte de hengst HOPE IBN ESCAPE – D (Escape Ibn Navarrone x Sarai Bint Navarrone v.Ansata Sinan) als een niet gekeurde dekhengst aangemerkt in de gepubliceerde lijst in het vorige magazine. De hengst is bij het Belgische stamboek gekeurd en heeft daar een 2e premie ontvangen.

OPROEP DEELNAME EK SPORT DENEMARKEN 26 T/M 28 JULI 2013

Op het National Equestrian Center in Vilhelmsborg wordt binnenkort het Europees Kampioenschap Sport voor Arabische Volbloedpaarden georganiseerd met o.a. zadelrubrieken, dressuurcompetities, springwedstrijden, cross country, western, menen etc. Mocht je interesse hebben om deel te nemen, bezoek dan gauw de website: <http://www.dsah.dk/index.php/news-events/events/ridesport-oversigt/13-news-events/32-ecaho-europamesterskaber-for-fuldblodsarabere>

PREMIEKEURING

BUNSCHOTEN 28 APRIL 2013

Door: Toto Modderman / Gideon Reisel

Foto's: o.a. Jan Kan

A LADY OF KOSSACK, *schimmelmerrie*, geboren 11-5-2010

v.WH Justice u.Abakana Kossack v.Balaton u.Amunitia

Fokker/Eigenaar: The Kossack Stud, Beemster

Deze edele jonge merrie heeft een zeer goed Arabisch type en is harmonisch van bouw. Het hoofd is klein en droog met een mooie dish, de hals is lang en sierlijk en gaat vloeiend over in de schoft. Het lichaam is sterk

met voldoende diepte en een lange schouderpartij. De rug is wat lang, maar sterk en goed bespied. Het beenwerk is correct van stand, droog, wel wat fijn doch dit past bij het gehele paard. Wel is het kootbeen van het voorbeen wat lang, de stand is echter correct. De stap is correct, krachtig en taktmatig, de draf is correct, ruim en taktmatig met een fraaie hoge staartdracht.

1e premie

SJAKYRA, *bruine merrie*, geboren 30-3-2007

v.MM Sultan u.Sjapora v.Sjapoer u.Moechtara

Fokker : A. Finnema, Luttelgeest

Eigenaar: Mevr. F.H.M. Verschuur-Wiering, Tilburg

Sjakra heeft voldoende Arabische uitstraling, haar hoofd is eenvoudig maar heeft een goed groot oog, de aanzetting van het hoofd aan de hals zou fijner moeten zijn. De hals is voldoende lang, komt wat laag uit de borst en is wat horizontaal,

maar toont toch voldoende kap. Het lichaam is sterk met voldoende ribdiepte, maar een wat steile schouderligging, de rug is sterk maar wat lang, de broekspier is mooi lang. Beide voorbenen staan terug in de knie en het pijpbeen komt niet recht uit het voorkniegewricht, het kootbeen is te lang, beide voorvoeten zijn beervoetig (gebroken voetas) en toontredend. De insteek van het pijpbeen in het spronggewricht is niet vloeiend en de spronggewrichten zijn te grof. De bewegingen zijn voldoende ruim en taktmatig doch niet geheel correct, in zowel stap als draf maait de merrie. Zij vertoont een goede staartdracht.

3e premie

ROBBIE, *voshengst*, geboren 17-04-2002

v.Makzan u.Naira v.Argon u.Nutria

Fokker/Eigenaar: Mevr. G. Kok-Cornet, Halsteren

Robbie is een harmonisch sterk gebouwde atletische hengst, die een zeer succesvolle driejarige internationale rencarriere achter de rug heeft. Helaas komt hij in Arabische type tekort. Het hoofd is eenvoudig, de hals is goed van lengte en vorm, sterk bespied met

een goede kap. Het lichaam is sterk, de schoft is goed ontwikkeld, de schouder toont een goede lengte en ligging, de borstkas is diep, achter de schoft valt de rug wat weg, maar gaat sterk over in de lendenen en het

lange goed bespiede kruis. De gehele achterhand, de motor, is sterk met een lange zware broekspier. Het beenwerk is correct, linksvoor iets ondergeschoven versenen, maar is na het vele werk bijzonder hard en droog. De achterhand heeft een goede correcte stand met droge gewrichten. De bewegingen zijn krachtig, correct en elastisch, de galop was ruim grijpend en toonde veel elasticiteit.

3e premie

KAR HACEDOR, *schimmelhengst*, geboren 17-05-1997

v.Kar Halcon u.Abha Uard v.Galeon u.Urbaa

Fokker: N. Jung, Duitsland

Eigenaar: Mevr. S. Zonneveldt-Fischer, Schiedam

Kar Hacedor is een 16-jarige hengst, die een zuiver Spaanse pedigree heeft en dat ook duidelijk toont. De hengst heeft adel, massa en is harmonisch van bouw. Het hoofd is droog en edel met een goed gevormde kaak, de hals is lang en mooi bespied met een sierlijke hoofd-halsaanzet, met voldoende kap maar heeft toch de neiging een onderhals te tonen, gaat vloeiend over in de goed ontwikkelde schoft. De rug valt wat weg achter de schoft

maar is in het geheel wat week, het kruis is lang met een hoge staartinplant. Het beenwerk van deze hengst is goed ontwikkeld en is mooi droog. Beide voorbenen tonen de franse stand, het achterbeen is goed gesteld. De stap is ruim en taktmatig, de draf is voldoende, het rechterachterbeen toont onvoldoende buiging in het spronggewricht.

2e premie

Reeds in 2012 aangeboden en gekeurd maar nog niet eerder gepubliceerd zijn verslagen van de hengsten:

MURHIB, *schimmelhengst*, geboren 19-01-2004

v.Amer Or. Ar. u.Kachia v.Djelfor u.Ortie

Fokker: Umm Qarn Management Co.Ltd., Qatar

Eigenaar: Mr. Khalid Khalifa Al Nabooda Dubai, UAE

Murhib is een rengefokte hengst met een weinig typisch, doch aansprekend hoofd. Opvallende mooie kaak en keeluitsnijding. De hals mocht wat meer kap hebben voor een hengst. Een lange, schuine schouder zet de

toon voor een imposant frontdeel. De diepe borstkas en vloeiende bovenlijn loopt op naar een iets hoger kruis met een sterk dalende croupe met lage staartinplant. Voorpijpen en –koten zijn wat aan de lange kant, het achterbeen zou wat hoek mogen hebben. Het beenwerk in het algemeen is mooi fors en droog. De stap is ruim voldoende, met een wat nauwe gang in de voorbenen. De draf is matig. De galop is echter krachtig, zeer ruim en taktmatig.

3e premie

ADABAYOR KOSSACK, *voshengst*, geboren 21-04-2009

v.WH Justice u.Abapana Kossack v.Marcipan u.Abakana Kossack

Fokker/Eigenaar: The Kossack Stud, Beemster

Bovengemiddeld typische en compacte hengst met een kort en droog hoofd. De kaaklijn is expressief en de keeluitsnijding is

ruim voldoende. De hals zou iets lichter mogen zijn maar komt mooi hoog uit de borst en is goed opgericht zonder onderhals. De overgang van de hals naar een opvallend goede schoft is vloeiend. De schouder

zou iets schuiner mogen liggen maar is mooi bespied. De rug is kort, de lendenen sterk en gesloten. De croupe zou iets minder afhankelijk mogen zijn. Het beenwerk is over het algemeen vrij correct maar zou nog wat droger mogen worden. De stap is ruim, de draf is voldoende. De galop is maar net voldoende ruim en zou wat meer gedragen moeten zijn.

2e premie

JAARVERSLAG 2012 VAN DE SECRETARIS

Door: Eveline Calis-de Wit, 2e secretaris

Ledenbestand

Het gewone ledenbestand was per 1 januari 2012 946 leden, daar zijn er in de loop van het jaar 60 bijgekomen. Aan het einde van 2012 waren er 167 leden die hun lidmaatschap hebben opgezegd. Het donateurenbestand van het AVS is stabiel gebleven met ca. 40 donateurs.

Veulenregistraties

In 2012 zijn er 123 (*151 in 2011, 189 in 2010, 243 in 2009*) veulens geregistreerd. Wederom een afname van ca. 20% geregistreerde veulens waarbij dit jaar er een zich een vermindering voordoet onder de veulens van buitenlandse hengsten. Hiervan waren 49 (*52 veulens in 2011, 92 in 2010 en 122 in 2009*) van Nederlandse hengsten. Ten opzichte van 2011 is dit nagenoeg gelijk gebleven. 74 veulens waren van buitenlandse hengsten (*92 in 2011, 94 in 2010 en 111 in 2009*). 7 veulens waren van hengsten zonder een deklicentie (*6 in 2011 in 2010 en 10 in 2009*) wat binnen het gemiddelde valt van de afgelopen jaren.

Dekkingen

In 2012 zijn er 130 (*120 in 2011, 148 in 2010, 171 in 2009*) dekkingen gedocumenteerd van AVS goedgekeurde dekhengsten. 37 van deze dekkingen zijn echter voor rekening van de hengst Shael Dream Desert, die weliswaar op een AVS licentie dekt, echter ter dekking staat in België voor een Amerikaanse eigenaar en geen dekkingen t.b.v. AVS merries heeft gehad. Als we deze hengst buiten beschouwing laten zijn er slechts 93 dekkingen gedaan door hengsten die onder een AVS licentie in Nederland ter dekking hebben gestaan. In 2012 en dat is in vergelijking met 97 dekkingen in 2011 nagenoeg gelijk gebleven. Van deze dekkingen waren 64 (*in 2011 50*) t.b.v. AVS merries. Als we dat vergelijken met de veulenregistraties van Nederlandse hengsten in 2012, dan blijft het met hier en daar wat schommelingen redelijk gelijk. Wij verwachten dat deze verhouding tussen het gebruik van Nederlandse en buitenlandse hengsten net als in 2011 gelijk blijft, evenals het aantal veulenregistraties.

Voor wat betreft de individuele aantallen is het vermeldenswaardig dat de hengst Murhib met 30 dekkingen de eerste plaats in beslag neemt op de lijst van meeste dekkingen voor Nederlandse hengsten. 17 van Murhib's 30 dekkingen waren t.b.v. AVS merries. Op de tweede plaats staat de vorig jaar overleden Bas Safari met 13 dekkingen waarvan 7 stuks AVS merries. Een gedeelte derde plaats is voor de hengsten ZK Kuray en Kubay Khan met 5 dekkingen. Op een eervolle gedeelte vierde plaats komen de hengsten A.F. Barahbay, Abadayor Kossack en BB Escondhio met elk 4 stuks.

Importen en exporten

In 2012 zijn er 30 (*42 in 2011, 66 in 2010, 26 in 2009*) paarden geïmporteerd. Dit is een vermindering ten opzichte van de laatste 2 jaren. Geëxporteerd werden er 91 paarden (*86 in 2011, 59 in 2010, 62 in 2009*) hetgeen een verhoging is van ca. 5% t.o.v. 2011. In tegenstelling tot 2011 waar het ging om een hoog percentage van paarden met renbloed zijn het nu veel show- c.q. gebruikspaarden. De meeste paarden gingen naar landen in het Midden Oosten waarvan 21 naar Koeweit.

Commissies

De commissie gebruik heeft in 2012 een Aken clinic en acht gebruiksevenementen georganiseerd, waaronder wederom een succesvolle Arabissimo. De AVS dressuurcompetitie en de endurance competitie zijn wederom gehouden in 2012. Wij willen Stefan v/d Hoogenband, Marijke Slok Soede, Getty ketels, Nicole Fremeijer en Eveline Calis hartelijk danken voor hun werkzaamheden binnen de commissie en daarbuiten. In 2012 zijn gestopt bij de commissie gebruik Marijke Slok Soede per mei i.v.m. haar bestuursfunctie en Nicole Fremeijer.

Ook hartelijke dank aan Esther Groen en Marly van Ditzhuyzen voor het organiseren van endurance dagen en de endurance competitie, die op 17 november in het KNHS centrum onder grote belangstelling werd uitgereikt. Tevens werd er een zeer interessante lezing gehouden door de heer Karel de Lange (red. zie elders in dit blad een verslag van deze lezing).

De showcommissies West, Zuid en Oost hebben in 2012 weer voor mooie shows gezorgd. Voor het eerst ook een internationale show op de zondag in St.Oedenrode. Het is ieder jaar weer een hele uitdaging en opgave voor de showorganisaties om alles in orde te hebben zeker wat betreft de sponsoring. Wij bedanken voor Show West: Sonja Zonderhuis, Gijs Salleveldt en Stefan van den Hoogenband. Voor Show Zuid: Familie Stoop. Voor Show Oost: familie Groeneveld, voor de Tulip Cup: de families Kuijf en Reisel en de gehele showcommissie van Assen voor de Lowland Cup.

De premiekeuringsjuryleden die in 2012 weer op 4 locaties beschikbaar waren om hengsten, merries en ruinen te keuren volgens ons lineair scoring systeem. Wij danken Toto Modderman, Karin Zeevenhoven, Helen Hennekens, Rob den Hartog, Gideon Reisel, Edwin Tergouw, Nelly Philippot en Cedes Bakker voor hun tijd en expertise. Wie wij binnen Nederland ook niet mogen vergeten zijn de DC's en ringmeesters die actief waren in 2012: Marianne Dijkman, Vivian Reisel, Willem Veltman, Beatrice Scheltema, Johan de Mooij en Dennis van der Heijden.

Voor onder andere de technische ondersteuning op meerdere evenementen bedanken wij: Sjaak van der Voort, Teun Kubbe en Adriaan en Henny Kuijf. Op iedere show aanwezig Adri van de Velde met haar vertrouwde stem. Voor het bemannen van onze secretariaten op evenementen: Gerda Stuive, Tiny Kubbe, Carola Saaze en Sini Muskee. Voor de diverse rekenkamers: Carmen Brink, Marijke Slok Soede en Cara van der Heijden.

De fokkerijcommissie heeft in 2012 in combinatie met de voorbrengcursus een beoordelingscursus gegeven met op de zaterdag Helen Hennekens en op de zondag Toto Modderman, welke zeer goed is ontvangen door de deelnemers. Een verslag van Jalenka van Wijk heeft u kunnen lezen in het AVS magazine. Wij danken de heren Blaak, Calis, Van Schalkwijk en Bakker voor hun input.

Er zijn ook mensen die bij het AVS opereren op de achtergrond. Al jarenlang hebben wij één dame die alle imports controleert voor ons en dat is Ella Kooiman, hartelijk dank voor je werkzaamheden.

Ook de redactiecommissie willen wij bedanken voor hun inzet en innovatie van het AVS magazine. Ditmaal vanaf mei onder een nieuwe leiding van Marijke Slok Soede. In 2012 hebben we 4 mooie bladen geproduceerd waarvoor onze dank. Ook Krista Sterrenburg willen wij bedanken, ondanks dat haar diensten netjes gefactureerd worden, is haar advies en hulp altijd zeer welkom. Oude AVS magazines zijn te downloaden van de AVS website.

De PR commissie is op diverse evenementen aanwezig geweest waaronder Horse Event en Paard en Koets in de Brabantshallen, daardoor wordt goed contact onderhouden met andere rasverenigingen, vooral met het NRPS en overkoepelende organisaties zoals Helicon. Het bestuur bedankt alle vrijwilligers op deze evenementen voor hun inzet.

Verder bedanken wij Sjaak van de Voort en Peter Kooiman namens de kascontrole commissie en Reina Dogger en Ella Kooiman namens de stamboekcontrolecommissie.

Het AVS blijft betrokken bij de diverse besluitvormingen van ECAHO en WAHO om de belangen van de leden van het AVS te behouden en/of te verbeteren hetgeen een lastige opgave is daar er veel verschillende meningen binnen de ECAHO zijn en daardoor de besluitvorming vertraagt.

Last but not least bieden wij onze enige dame van kantoor een bloemetje aan als dank voor haar dagelijkse inzet en werkzaamheden voor de vereniging. Ook dank aan een ieder die per abuis niet genoemd is.

Allen hartelijk dank voor de inzet.

VERSLAG VAN DE PENNINGMEESTER

Door: Sandra Boogaard, penningmeester

Jaarrekening 2012

Dat 2012 voor het AVS in financieel opzicht geen makkelijk jaar zou worden was bij de start van het jaar al geen geheim.

Begroet voor 2012 was een verlies van € 4.950,00.

Helaas moeten we vaststellen dat dit verwachte verlies is opgelopen tot maar liefst € 13.972,00. Deze overschrijding is te wijten aan een aantal oorzaken welke ik voor u zal opsommen.

Als eerste heeft het huidige bestuur besloten de ingeslagen weg van het vorige bestuur door te zetten wat betreft een ontslag aanvraag voor een van onze medewerkers, te weten Mw. Carola van Saaze-Weijers. Hier zal ik later verder op in gaan. Helaas werd de eerste ontslag aanvraag in juni van het afgelopen jaar afgewezen, een tweede aanvraag werd op 27 december 2012 goedgekeurd. De kosten die het bestuur heeft moeten maken

m.b.t. juridisch advies van deze beide aanvragen bedragen € 4.231,00. Dit bedrag was niet opgenomen in de begroting en is derhalve voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de overschrijding van de begroting.

Daarnaast is het bij het maken van de begroting van 2012 geen rekening gehouden met de kosten voor opmaak van het magazine. Deze kosten bedroegen € 4.100,00 in 2012. Het budget voor de shows werd licht overschreden, met name vanwege onverwacht hogere kosten van onze buitenlandse juryleden.

De laatste grote kostenpost heeft te maken met een aantal oninbare facturen. Op de balans van het AVS stonden bedragen aan onbetaalde facturen over 2008 + 2009. Omdat de verwachting is dat deze posten niet meer inbaar zijn, is hiervoor een extra voorziening opgenomen van € 2.939,00. Ondanks een hoger verlies dan verwacht, kunnen we ook constateren dat de uitgaven ten opzichte van 2011 met ruim

€ 14.000,00 zijn gedaald. Dit komt onder meer door de bezuinigingen op het magazine, shows, commissie gebruik en accountant.

Ten aanzien van de inkomsten moeten we constateren dat deze licht dalen. Met name de inkomsten uit contributies zijn gedaald met ruim € 6.000,00. In aantallen spreken we over een daling van 83 leden. Waarmee het aantal betalende leden per 31-12-2012 op 946 komt. Ook de inkomsten m.b.t. de veulenregistraties daalden ten opzichte van het vorige jaar met ruim € 2.500,00.

De verminderde inkomsten werden deels goedgemaakt door de extra inkomsten ten aanzien van de exports. Er zijn afgelopen jaar veel paarden geëxporteerd, met name naar Koeweit.

Begroting 2013

Om te voorkomen dat we het jaar 2013 ook met verlies af moeten sluiten zijn een aantal maatregelen genomen.

Het ontslag van Mw. Carola van Saaze-Weijers zal er toe bijdragen dat in 2013 € 13.000,00 bespaard zal worden op de salariskosten van het personeel.

Daarnaast heeft de verhoging van de contributie met € 10,00 geleid tot meer opbrengsten uit contributies.

We zijn dit jaar begonnen met 839 leden, een daling van 12% tegen over begin 2012. Het verlies van leden is gedeeltelijk opgevangen met de contributieverhoging, waardoor nu daadwerkelijk in de begroting een hogere opbrengst te zien is van € 1.752,00.

De opbrengsten m.b.t. de registratie van veulens lopen al een aantal jaren terug en ook voor 2013 verwachten wij weer minder opbrengsten dan in 2012.

De opbrengsten met betrekking tot import worden dit jaar iets hoger verwacht. In de eerste twee maanden van dit jaar ontvingen wij twee verzoeken van respectievelijk 30 en 15 imports ineens. Hierdoor verwachten wij dit jaar meer opbrengsten uit import te genereren.

Daarnaast worden er momenteel veel paarden geëxporteerd naar Koeweit, ook vanuit deze exports verwachten wij dit jaar extra opbrengsten ten opzichte van andere jaren.

Als we bovenstaande plussen en minnen bij elkaar optellen wordt verwacht het boekjaar af te sluiten met een positief saldo van € 4.260,00.

Op zondag 14 juli 2013 is het weer zover! Dan organiseren wij voor de 3de maal de Nationale C Show West op het Drafcentrum Alkmaar. Deze schitterende locatie heeft de afgelopen 2 jaar garant gestaan voor een sfeervol decor van de Nationale C Show West. Wij zijn dan ook zeer verheugd u wederom op deze unieke locatie te mogen ontvangen, om u te kunnen laten genieten van de schoonheid van ons Arabische Volbloedpaard.

NATIONALE C-SHOW WEST

Foto: Pim Valk

Wat kunt u verwachten?

De showkeuring staat natuurlijk centraal deze dag. Wij hopen op veel enthousiaste inschrijvingen, zodat wij goed gevulde rubrieken kunnen laten zien in alle leeftijdsklassen. Verder worden er in de showring zadelrubrieken Engels en Western voor merries, hengsten en ruinen verreden en hebben wij de liberty uitgeschreven. Tevens kunnen Arabische Volbloed merries en ruinen voor de premiekeuring aangeboden worden op een hiervoor speciaal ingerichte ruimte.

Voor de paarden zijn er boxen beschikbaar. U zelf kunt gratis overnachten in caravan of tent op het terrein. Wilt u liever in een hotel overnachten, kijk dan op www.hotelalkmaar.nl. Er zijn deze dag diverse kramen met leuke artikelen op het terrein aanwezig en ook voor kinderen valt er het een en ander te beleven. Entree is 1 euro voor volwassenen, kinderen tot 12 jaar gratis (uitgezonderd deelnemers).

Voor meer informatie over deelname, sponsoring, VIP plaatsen enz. kijk op onze website www.nationalecshowwest.nl

Wij hebben er enorm veel zin in en gaan ons best doen om er wederom een fantastische show van te maken. Samen met onze vrijwilligers hopen wij op jullie deelname en komst. Tot ziens op 14 juli a.s. op de Nationale C Show West in Alkmaar!?

Stefan van den Hoogenband en Sonja Zonderhuis
Show Commissie West

Zondag 15 september 2013 is het weer zover, dan gaan de deuren van Manege de Hoogeweg in Raalte open voor de AVS National Championship Show. Op deze speciale dag zullen een groot aantal gekwalificeerde paarden de revue passeren in diverse rubrieken. Terwijl het grootste deelnemersveld bestaat uit paarden die gekeurd worden aan de hand, worden ook de bereden klassen weer uitgeschreven.

AVS NATIONAL CHAMPIONSHIP SHOW

Verder zullen er deze dag de door het jaar heen behaalde fok-, prestatie- en exterieur predikaten worden uitgereikt. Daarnaast zijn er unieke prijzen die alleen op de 'Nationale' worden uitgereikt, waaronder de WAHO Trofee, de Hanny Wehkamp Trofee, Beste gefokt Nederlands paard 2013 en Best bewegend paard 2013.

De AVS showcommissie, in handen van de ervaren Hans en Liedy Groeneveld, is nog volop bezig met de invulling van het programma. Hebt u interesse om dit evenement te

sponsoren, neemt u dan contact op met de showcommissie via telefoonnummer: 06-55365476 of kijk op de website www.arabianshow.nl

U bent van harte uitgenodigd om tijdens dit speciale evenement uw paard mee te laten dingen naar een (of meer!) van de prestigieuze titels. Kijk voor de inschrijvoorwaarden op www.avswb.org. Maak de show tot een spannend en groots evenement door ook uw paard(en) in te schrijven.

Niet alleen voor de deelnemers, maar ook voor bezoekers, klein en groot, is dit een dag om niet te mogen missen. Er zijn diverse stands met

een variëteit aan artikelen en ook aan de inwendige mens en aan de kinderen is gedacht.

Er zijn plannen om op het buiten terrein een dressuurclinic te organiseren en om als pauzenummer een Western show in te lassen. De toegang is gratis, er is voldoende gratis parkeergelegenheid en de manege is makkelijk bereikbaar.

Wij kijken uit naar uw komst op 15 september!

AVS EVENEMENTENKALENDER 2013

- 28 t/m 30 juni DAWRA Lustrumweekend,
Kootwijkerbroek
- 14 juli Nationale C Show West en premiekeuring,
Alkmaar
- 21 juli AVS Dressuur, Houten
- 17/18 aug AVS Arabissimo, Renswoude
- 18 aug. Premiekeuring hengsten, merries en ruinen,
Renswoude

- 31 aug/1 sept DAWRA NK De Uithof, Den Haag
- 7 september AVS Dressuur, Heerjansdam
- 15 september National Championship Show, Raalte
- 22 september DAWRA Fall Show
- 13 oktober AVS Dressuur, Didam
- 3 november AVS Finale Dressuur, St. Oedenrode
- 3 november DAWRA Western Snuffeldag

Op zondag 7 april stond de allereerste dressuurcompetitie voor het jaar 2013 gepland. De wedstrijd werd gehouden op het mooie en veelzijdige terrein van HC De Schalm te Renswoude.

AVS DRESSUUR EN DAWRA OPENEN HET SPORTSEIZOEN

Door: Vera Dopper

Foto's: Robin Elzinga

Tegelijkertijd met de dressuurwedstrijd had ook de DAWRA haar eerste wedstrijd van het seizoen. Naast je eigen wedstrijd, was er ook de mogelijkheid om eens een proef in de andere discipline te rijden. Zo konden de westernruiters een L1 of L2 proef rijden en was er voor de dressuurruiters een Horsemanship en een Trailproef uitgeschreven. Aan het einde van de dag was er ook nog de optie om een crossles te volgen, onder begeleiding van Rabobank Talent Eventing Henrieke Boonzaaijer.

Dressuur meets western...

Om 9 uur 's ochtends werd gestart met de Z1 dressuur. Hierin kwamen twee amazones aan de start en de eerste plaats ging in beide proeven naar Joke van Velzen-Kruis met F.B. Rasputin (v.Nadir I x Eptora). Zowel in de M1 als in de M2 waren er drie deelnemers. In de M1 was de eerste plaats tweemaal voor Annelieke Stoop met Ysabella F (v.Almonito x Yosraya), in de tweede proef behaalde zij ook de hoogste score van de dag: 206 punten! De M2 leverde twee eerste prijzen en maar liefst 3 winstpunten op voor Marijke Slok Soede met Vestival (v.Karnaval x Verdjina).

Na de M was het de beurt aan de L-amazones. Inmiddels was het zonnetje goed gaan schijnen en gingen steeds meer mensen de proeven vanaf het terras bekijken. Er was slechts 1 deelnemster in de L2, waardoor besloten werd om de L1 en de L2 samen te voegen, zodat de groep uit 5 deelnemsters bestond. De eerste proef werd gewonnen door de L2 combinatie Vera Dopper met Cuba (v.Arben x Djajkha), in de tweede proef ging de hoogste eer naar Getty Ketels met haar merrie Majeeda van de Pakop

Jeanet de Bruin en AS Sinan Azim

(v.Dosator x Marree v/d Pakop). De L-jeugd werd eveneens samengevoegd en in beide proeven was het Kaylee de Jong die met YA Maskotka (v.Piaff x YA Menika) de eerste plaats behaalde.

In de B dressuur-jeugd kwam Tobarah van de Pakop (v.Dosator x Tobah) aan de start met haar nieuwe amazone Evy Schipper. Evy reed deze merrie van Getty Ketels pas drie weken en wist toch twee zeer nette proeven neer te zetten die werden beloond met 185 en 194 punten.

De B dressuur bij de volwassenen had de meeste deelnemers van de dag. Er kwamen in beide proeven 7 combinaties aan de start, waarvan er twee keer HC werd gestart. Beide proeven leverde een oranje lintje op voor Cindy Bijl met Angel Elegantka (v.Amurath Muntahi x Markitanka). De tweede plaats ging in de eerste proef naar Saskia van den Berg met KW-Ashir (v.M.M. Sultan x KW-Amrya el Araf) en in de tweede proef naar Gelske Oud met GE Shah Quille (v.Madras Kossack x Sierou).

Nadat ook de westernruiters klaar waren met hun wedstrijd, werd het tijd voor de wissel. Helaas waren er slechts drie dressuur-combinaties die zich aan de westernproeven waagden. Voor de trail waren dit Kaylee de Jong met YA Maskotka en Silvia van der Veen met AF Thabay (v.Kubay Khan x A.F. Antha). Voor de Horsemanship was Vera Dopper met Cuba de enige deelnemer. Tijdens het losrijden werd dan ook al snel besloten om met z'n drieën allebei de onderdelen te rijden. Eerst was het de beurt aan de Horsemanship. Deze werd gewonnen door Vera Dopper met Cuba, een tweede plaats was voor Silvia met AF Thabay en de derde plaats was voor Kaylee met YA Maskotka. Vervolgens werd het trailparcours opgebouwd. Uiteraard was dit een makkelijker parcours dan wat gebruikelijk is in de western. Silvia van der Veen ging als eerste. Alle onderdelen gingen haar en de stoere Thabay goed af, de drafbalkjes werden lichtjes aangetikt, wat strafpunten opleverde, maar Thabay was de enige van de drie paarden die als volleerd westernpaard over de brug stapte! Na Silvia was het de beurt aan Kaylee de Jong en YA Maskotka. Ook zij hadden geen problemen met de onderdelen, al besloot YA Maskotka dat de brug toch beter als crosshindernis kon worden genomen en vloog er met vier benen tegelijk overheen. Vera Dopper ging met Cuba vlotjes door alle onderdelen heen, maar besloot de brug te laten voor wat het was en heeft deze overgeslagen.

De trail leverde Silvia met AF Thabay de eerste plaats op.

Vera Dopper en Cuba werden tweede en Kaylee de Jong behaalde met YA Maskotka de derde plaats.

Vera Dopper en Cuba

Stephanie Geurts - Jamil Ibn Eternity

Getty Ketels en Majeeda van de Pakop

15 JARIG LUSTRUM VAN DE DAWRA

DUTCH ARABIAN WESTERN RIDING ASSOCIATION

Door: Angela
van Duyvenbode

De vereniging is 15 jaar geleden opgericht om het westernrijden met het Arabisch Volbloed te promoten en te ontwikkelen. Want paarden met Arabisch bloed zijn meer dan alleen showpaarden!

De afgelopen jaren hebben veel combinaties laten zien hoe geschikt het Arabisch Volbloedpaard is voor de Westernsport. Met zijn zachte, trouwe en eerlijke karakter is de Arabier *'Willing to please you'*. Ze zijn intelligent en lichtvoetig, lenig en wendbaar en ze hebben vaak de ideale maat voor het beoefenen van de westernsport.

In 15 jaar tijd is de DAWRA flink gegroeid en bij een steeds groter groeiende groep bekend geworden. In vrijwel alle disciplines wordt de Arabier uitgebracht: van Trail tot Reining, in de Western Pleasure, maar ook in de Working Cowhorse of Cutting staan zij hun mannetje en geeft het Arabisch Volbloedpaard blijk van 'cowsense'. In de jaren dat de DAWRA nu bestaat is er een hechte, enthousiaste groep gevormd die elkaar steunt op de wedstrijden en sportief met en tegen elkaar strijdt. Allemaal absoluut

overtuigd van de kwaliteit van het Arabisch Volbloedpaard. Passie, gezelligheid en teambuilding zijn kernwoorden die als een rode draad terugkomen binnen de DAWRA.

In het weekend van 28, 29 en 30 juni viert de DAWRA haar lustrum in accommodatiecentrum 'Dop Heets Del' in Kootwijkerbroek. Van een gezamenlijke buitenrit en een workshop EHBO tot een clinic yoga en paard, een presentatie 8-tal rijden en een feestavond: het jubileum wordt groots gevierd! Neem eens een kijkje op: www.dawra.nl en kom kijken en feesten (ook niet westernrijders zijn welkom!) tijdens ons weekend in Kootwijkerbroek.

Na een lange en vooral koude winter werd op 28 april de eerste keuring van het showseizoen 2013 gehouden. De amateurkeuring in Bunschoten, waarop niet professionele voorbrengers hun paarden aan de jury kunnen laten zien. Het leuke van deze keuring is dat niet alleen het paard wordt beoordeeld door de jury, maar dat er ook aandacht is voor de voorbrenger.

AMATEURKEURING 2013

Door: Cara van der Heijden

Foto's: Jan Kan

Het jureren was in de kundige handen van mevrouw Helen Hennekens-van Nes. Het plaatsen van de paarden ging volgens het Engelse comparative system, waarbij er geen punten worden gegeven, maar het jurylid de paarden op volgorde zet. Bij de prijsuitreiking nam de jury ruimschoots de tijd om uit te leggen waarom ze voor een bepaalde volgorde had gekozen. Ze deed dit via de microfoon, zodat dit ook voor het publiek duidelijk was. Aangezien ik als lintenmeisje mee mocht lopen, hoorde ik ook dat ze vaak nog wat aanvullende tips en opmerkingen per paard meegaf bij het overhandigen van de prijzen. Daarnaast was Chris van Schalkwijk aanwezig om de voorbrengers uitleg en tips te geven en uiteindelijk de beste junior en senior voorbrengers aan te wijzen.

Forelock's Yacky Chan

De dag begon met 2 knappe hengstveulentjes, waarbij de stoere Forelock's Yacky Chan (Yack 'F' x Yubilea 'F') de eerste plaats in mocht nemen. Hij is als veulen van 2 dagen oud aangekocht

door Joyce van den Berg, die hem hier zelf voorbracht. De 2e plaats was voor Bak'aar (V.H. Cadaar x Ba'kara).

Na de veulentjes was het de beurt aan de hengsten van 1 tot 3 jaar oud met helaas maar 2 deelnemers. Op de eerste plaats eindigde de jaarling vos Habib's IBN Kubay (Kubay Khan (Ster Elite) x G.B. Habibi), van eigenaresse Brigitte Morees en voorgebracht door Naomi Molleman. Op de 2e plaats de schimmel Al Kariem (Aranik Kossack x Angel Muntahra).

Al Kariem

Vivaldi F

Vervolgens mocht een mooie groep ruinen de baan betreden. Met 7 deelnemers was dit veruit de grootste rubriek van de dag. Bij het rondstappen voor de plaatsing was het spannend, de vos een plaatsje naar voren, dan de schimmel weer 2 plekje opschuiven. Een andere schimmel weer een plekje doorschuiven en tot slot de bruine helemaal naar voren! Tot grote verbazing en blijdschap van zijn voorbrenger en eigenaresse Marinke van den Berg mocht Vivaldi F (Almonito x Veronia (Ster Elite)) zich als eerste opstellen. Van dezelfde vader zijn de als 3e geplaatste Yoffry (uit Yafit (Preferent)) van Margriet van der Wiel en de op de 5e plaats geëindigde Korinto (uit Konkubina) van Linda Kranendonk. Hiertussen stond op de 2e plaats de knappe MM Sultan zoon, schimmel KW Ashir (uit KW-Amrya el Araf), heel goed voorgebracht door Jo Carter (Jermain) en op de 4e plaats El Azhar FM (FHJ Alexander x Elmar's Florence). De schimmels Kain (Sheikan Star R x Hamasa Fasiha) en SL Valpariso (GR Amaretto x Protasha) sloten de rij.

Na de ruinen waren de 2 jarige merries aan de beurt, 3 mooie dames waarbij de kopplaats werd ingenomen door

Cadanz Djamilah

Cadanz Djamilah (Aja Justified x Bess-Chandirah), gevolgd door haar stalgenootje Cadanz Delayla (Shanghai EA x Cadanz Akilah). Beiden werden netjes voorgebracht door Sarah van der Ben, met een beetje hulp van Nalin Maijenburg bij het binnendrijven.

De derde plaats ging naar de Kunar T dochter Nahla (uit Farrasha) met aan het lijntje haar trotse eigenaresse Sandra Boogaard.

De driejarige merries hadden een overtuigende winnares in de bruine Yusriyyah (Monarcos DD x Yusra) van Ineke van Wengerden, hier voorgebracht door dochter Isabelle. De 2e plaats was voor A.F. Swarupa (A.F. Umoyo (Preferent) x BS Alcupa), in eigendom van Marijke Slok Soede en voorgebracht door haar trouwe hulp Mariëlle Nieuwenhuis. De merrie Shamiya H (Antar Elamal WN x Shifara H) mocht zich op de 3e plaats opstellen, voorgebracht door Wesley v.d. Hoogenband.

Daarna was het tijd voor de zadelrubrieken, die werden beoordeeld door 2 juryleden, waarbij het AVS jurylid type en beweging beoordeelde en het KNHS jurylid een oordeel gaf over de beweging van het paard en de rijvaardigheid van de ruiter.

Als eersten mochten de merries zich presenteren, gezamenlijk

en individueel. Op de eerste plaats mocht zich uiteindelijk de mooie Kubinec dochter Nakura (uit Nasrin) opstellen, netjes gereden door Bianca van de Klomp en in het trotse bezit van Adri v.d. Velden. De 2e plaats was voor Maroud Matroushka (Riki's Shabri x JNT Callista), gereden door Manon Wolff. Deze merrie is in eigendom van Marijke Slok Soede. Een derde positie voor de Anthal dochter Elmar's Florence (uit Paskal Maskat), die in de twee voorgaande jaren goed was voor de eerste plaats, maar volgens berijdstster Mariska Hagendorn vandaag "haar dag niet had". De schimmel Vlychada (Gzhat x Valentia) onder Helene Baayen sloot de rij.

De meeste hengsten en ruinen waren duidelijk onder de indruk van elkaar en de omgeving, wat het voor de jury niet makkelijk maakte om een goed beeld te krijgen. Gelukkig konden ze individueel tonen wat ze in huis hadden, waarna de schimmel KW Ashir met Saskia van den Berg op zijn rug zich als winnaar op mocht stellen. Hij werd op de voet gevolgd door de Anthal zoon Alkan (uit Alaska QQ), gereden door Jo Vodde. Cadans Charif (Gilly J x Bess-Chandirah) mocht daarna aansluiten, gereden door zijn eigenaresse Sarah van der Ben. Op plaats 4 stond het endurancepaard Kain geplaatst, hier gereden door Jaap Vangman. De 5e plaats was voor de nuchtere Yoffry, netjes gereden door zijn eigenaresse Margriet van der Wiel. De bruine endurance hengst Nib Karaskhan Star (Sheikan Star *R x Agar's Haracha Star) sloot met Helene Baayen op zijn rug de rij.

De winnaars van de merries en hengsten/ruinen kwamen in het Kampioenschap onder het zadel nog even terug in de ring. Nakura en haar amazone Bianca van de Klomp werden als Kampioen bekroond.

Bij de merries 4 t/m 6 jaar ging de overwinning naar de mooie Indiana T (Vanadin x Karona (Ster)). In haar jeugd al succesvol op meerdere keuringen, vorig jaar een veulentje gehad en nu hier haar debuut in een senior klasse. Hard rennen voor haar voorbrenger Serge Liefers, want als je zo knap bent wil je dat laten zien ook.

Indiana T

Op de tweede plaats de grote vosmerrie Yolina F (Valerio Ibn Eternity VI x Yourka), het knappe kind van Maaïke Levert. De merries Sjakyra (M.M. Sultan (Preferent) x Sjapora), Loulou MA (A.F. Esquire x Khira) en Isra Al Mahlika (DF Malik Jamil x Sarafeh) namen de plaatsen 3 t/m 5 in.

Toen was het tijd voor de merries van 7 jaar en ouder, wederom een succes voor Bianca en Adri want de mooie Nakuna mocht al snel voorop gaan lopen. De 2e plaats was voor GB Habibi (Insjallah's Fayoum x El Layla Walayla), de moeder van de winnende jaarling hengst, ook weer netjes voorgebracht door Naomi Molleman. Als 3e mocht Vlychada aansluiten.

Met nog een paar onderdelen te gaan was het tijd voor de Liberty klasse, waarbij de paarden in vrijheid hun mooiste gangen mochten tonen. Moeilijk voor de jury om hier een keuze te maken, aangezien de bewegingen bij een liberty de doorslag geven en de paarden vooral flink rond hadden gegaloppeerd. Op de eerste plaats eindigt KW Ashir, gevolgd door SL Valpariso. Een derde plaats voor Isra al Mahlika, daarachter mocht de vosruin Yonnorr (Honors x Yourka) zich opstellen. De 5e plaats was voor Loulou MA.

Ondertussen kwamen de merries die deel mochten nemen aan de kampioenschappen zich melden en opstellen. Na wat kritische blikken was de jury eruit en werden de kampioenen bekend gemaakt. Junior merriekampioen werd Yussriyah, zilver was voor Cadanz Djamilah en brons voor A.F. Swarupa. Bij de senioren ging de eer naar Indiana T, Yolina F kreeg het zilver en Nakura mocht de bronzen beker mee naar huis nemen.

Yolina F

Voor het eerst was er dit jaar ook een prijs voor de Best of Show, deze prijs werd gesponsord door Eetcafé het Vliegend Paard uit Nieuwkoop, hier vertegenwoordigd door Marina Baartman. Deze prijs ging naar Indiana T.

Tot slot het woord aan Chris van Schalkwijk om bekend te maken wie er het beste heeft voorgebracht deze dag.

Hij heeft de hele dag rondom de voorring gestaan, heeft aanwijzingen gegeven en vragen beantwoord en daarnaast goed gekeken wat er in de hoofdring gebeurde. Bij de junior voorbrengers t/m 16 jaar ging de overwinning naar Mariëlle Nieuwenhuis, de prijs voor de beste senior voorbrenger was voor Jo/Jermain Carter.

A.F. Swarupa

Ruim een week na het winnen van het NK endurance bel ik Marly om te vragen of ze tijd heeft voor een kort interview, waar ze direct enthousiast op reageert. Op mijn vraag of ze alweer een beetje 'geland' is na deze prachtige prestatie antwoordt ze dat het vooral een hele hectische week is geweest.

MARLY VAN DITZHUYZEN: NEDERLANDS KAMPIOEN ENDURANCE 160 KM

Door: Yannick Rademaker

Foto's: Aart Markies

Het winnen van het NK werd direct opgevolgd door haar 66ste verjaardag en het 25-jarig bestaan van haar bedrijf, Paardencentrum en Zorgboerderij De Eenhoorn. Daarnaast blijkt Marly al zeven jaar bezig te zijn om het bestemmingsplan te wijzigen zodat ze op de boerderij kan blijven wonen wanneer ze 'met pensioen' gaat. Juist deze week komt hier eindelijk een positief antwoord op van de gemeente. Het blijkt dus een week te zijn waarin jarenlange voorbereidingen, zowel met Eenhoorn's Dahman als met het bedrijf, zich eindelijk uitbetalen.

Dahman heeft even vakantie na deze krachtsinspanning, maar dat past hem eigenlijk niet vertelt Marly. Zoals de meeste hengsten wil hij graag aandacht en accepteert hij het niet als anderen die wel krijgen en hij niet. Dus wordt hij gepoetst en gelongeerd en gaat hij een paar uurtjes in de wei. Maar lang hoeft deze vakantie van hem niet te duren. Op mijn vraag of Dahman een typische hengst is vertelt Marly dat ze dat vooral in de wedstrijden merkt. Na de eerste twee tot drie ronden vindt hij het eigenlijk wel mooi geweest en protesteert hij wanneer hij verder moet, door demonstratief stil te gaan staan of proberen om te draaien. Hij voelt dan ook dat Marly vermoeider is en lijkt zich dan af te vragen waarvoor dat geren allemaal nodig is. In dat opzicht is de wedstrijd in Ermelo extra lastig, dit is zijn trainingsgebied en dat motiveert minder dan een buitenlandse wedstrijd waar alles nieuw is. Maar Marly kent haar paard door en door en weet hoe zij hem bij de les moet houden. Dat betekent zelfs dat ze afstapt om hem streng toe te spreken. Voordeel van

een hengst als Dahman is volgens Marly dat hij niet kapot te rijden is. Haar 17-jarige merrie Czarownica LB – roepnaam Niké (v. Afganistan) blijft lopen, “haar hoeft je nauwelijks te motiveren, eerder terugnemen om te voorkomen dat ze zich 'doodloopt'”, vertelt Marly. Maar een hengst als Dahman laat zich niet gek maken. De massastart kan wel eens enerverend zijn. Marly is niet bang om te vallen, maar een hengst wil je niet los hebben rondlopen. Dahman is kieskeurig qua gezelschap tijdens de wedstrijd waardoor sommige rondes op dit NK wat moeizamer verliepen, maar de laatste ronde ging snel, mens en paard voelen elkaar zeer goed aan en ook het gevoel van 'we zijn er bijna' wordt dan gedeeld. Toen Marly de laatste ronde in ging, had ze al het idee dat ze kampioen kon worden. Marly wilde wel eens kijken of Dahman kon winnen en dat deed hij!

Nu Dahman in Ermelo zo goed gepresteerd heeft verwacht Marly mee te kunnen doen aan het Europees Kampioenschap. “Dahman heeft dan twee 160-ers gelopen dit jaar en dat is genoeg, dus daar blijft het bij”, aldus Marly. Met Czarownica LB wil Marly dit jaar de CEI** (120 km) in Schweich rijden en afhankelijk van het resultaat ook nog de 120 of 160 in Leersum. Dat wordt dan de laatste CEI voor Niké, waarna ze zal worden ingezet voor de fokkerij. Marly wil met Dahman zo lang als het kan door rijden op CEI niveau. Dat kan vier of vijf jaar zijn, maar ook langer.

Rijden blijft ze doen, als het kan nog minstens twintig jaar voegt ze eraan toe. Hardop vraagt ze zich af of Dahman dat ook gaat trekken. “Ach ja, zijn vader is ook 35 geworden...”. Marly heeft ter afsluiting nog een paar tips voor ons: doorzetten! En trainen, weer of geen weer, trainen!

Ook dit jaar streek het HH Sheik Mansoor bin Zayed al Nahyan Global Flat Racing Festival begin maart neer in Houston, Amerika, om de beste deelnemers van het seizoen 2012 in het zonnetje te zetten. De Amerikanen doen dit al sinds 1987 met hun eigen Darley Awards, maar sinds vorig jaar is daar een nieuwe eregalerij bijgekomen.

NEDERLAND GROTE WINNAAR IN SHEIKA FATIMA BINT MUBARAK DARLEY AWARDS

Door: Hanneke Brand-Rosman

Foto's: Noelle Derre

Onder de paraplu van het HH Sheik Mansoor bin Zayed al Nahyan Global Flat Racing Festival, worden de *Sheika Fatima bint Mubarak Darley Awards* uitgereikt, waarmee de beste vrouwelijke deelnemers in de sport worden gehuldigd. Dit gebeurde tijdens een groot galadiner waarbij zoveel verschillende nationaliteiten aanwezig waren, dat het wel een diner van de Verenigde Naties leek. De heren in smoking, de dames in avondjapon; iedereen deed zijn of haar uiterste best om feestelijk voor de dag te komen.

Hoewel de rensport in sommige landen toch nog een beetje als mannenbolwerk wordt gezien, vooral bij de Engelse Volbloeds, zijn het bij de Arabische Volbloeds vaak de vrouwen die uitstekende resultaten behalen. En dat is niet heel verwonderlijk, het gaat in de paardensport immers niet om pure kracht, maar om gevoel en motivatie. Vrouwen doen op de paardenrug, vanuit fysiek oogpunt gezien, in de (ren)sport niet onder voor de mannen.

De moeder van Sheik Mansoor, Sheika Fatima Bint Mubarak, verbond enkele jaren geleden haar naam en inzet aan een programma om deelname van vrouwen in de (ren)sport te vergroten. Sindsdien is het aantal jonge vrouwen dat deelneemt in deze sport met hoog adrelinegehalte, met sprongen omhoog gegaan. Het leidt tot een geweldloze revolutie in de traditionele moslimlanden, waarbij vele mogelijkheden ontstaan voor vrouwen om zich internationaal te ontwikkelen.

Sinds twee jaar wordt er een reeks koersen verreden onder het vaandel van het HH Sheikha Fatima Bint Mubarak Ladies World Championship IFAHR. Een wereldkampioenschap voor vrouwelijke jockeys. In vrijwel alle Europese landen, maar ook

in Amerika, Australië, Oman en Marokko wordt een Sheika Fatima-ren gelopen. Het prijzengeld is dusdanig hoog dat

Jockey Jadey Pietrasiewicz ontvangt uit handen van IFAHR voorzitter Mr. Sami Jassim Al Boenain de Award voor haar uitmuntende prestaties tijdens het seizoen 2012

eigenaren van paarden zich verdringen om hun paarden in te schrijven. Jockeys vanuit alle landen worden ingevlogen en de finale vindt telkens plaats in Abu Dhabi. De jockey die vorig seizoen de meeste punten had verzameld in de reeks koersen, kreeg de sleutel van een Mercedes overhandigd!

Dit alles maakt dat er steeds meer aandacht is voor vrouwen in de rensport en het Festival krijgt steeds meer status en aanzien. Dit jaar waren er *nominees* voor Sheika Fatima bint Mubarak Darley Awards vanuit alle Europese ren-landen, maar ook vanuit Turkije, Marokko, Amerika, Australië, Qatar, Rusland, Oman, en Verenigde Arabische Emiraten.

In het kader van het Sheik Mansoor en Sheika Fatima Festival wordt overigens niet alleen de rensport ondersteund, ook de endurancesport krijgt een enorme impuls in de landen rond de Perzische Golf en ook in die tak van sport worden wedstrijden speciaal voor vrouwen georganiseerd.

De HH Sheika Fatima bint Mubarak Darley Awards worden uitgedeeld in zes categorieën: Beste Jockey, Beste Trainer, Beste Eigenaar, Beste Fokker, Beste merrie en tot slot een speciale Life Time Award voor die dames die zich al heel lang inzetten voor de bevordering van de Arabische rensport, in de breedste zin van het woord. Ieder land dat lid is van de IFAHR, de *International Federation for Arabian Horse Racing*, mag vrouwen uit het betreffende land nomineren.

Een internationale twaalfkoppige jury, onder voorzitterschap van *Festival Director* Ms. Lara Sawaya, geeft hun keuze te kennen aan de Director, waarna de uiteindelijke winnaars in Houston bekend worden gemaakt. Hoewel de prestaties van groot belang zijn, wordt er zeker niet alleen naar de winsom gekeken. Immers, in sommige landen liggen de prijzengelden veel hoger of lager dan in andere. De Russische trainster kan nooit hetzelfde prijzengeld binnenhalen als de trainers in Frankrijk, zelfs al zou ze het dubbele aantal overwinningen behalen. En wat is knapper, met 1 supergoed paard vele overwinningen behalen of met meerdere paarden steeds in de top 3 eindigen? De jury maakt daarom een afweging waarbij ze de concurrentie, het belang van de koersen en de strike rate, het percentage gewonnen rennen ten opzichte van het totale aantal rennen, meenemen.

Karin van de Bos ontvangt de Sheika Fatima Bint Mubarak Darley Arabians Award voor haar prestaties als beste eigenaar.

Voor Nederland waren genomineerd:

Jockey Jadey Pietrasiewicz, zij is absoluut een van de beste jockeys van Nederland, en wint niet alleen in 'dameskoersen'. Vorig jaar versloeg ze met Poulain Kossack Olivier Peslier, zo'n beetje de 'Messi' van de Franse jockeys, in een grote koers in Frankrijk.

Als Beste eigenaar werd Karin van de Bos genomineerd. Karin staat al jarenlang dikwijls in de winnaarsring, en reist heel Europa door om met haar paarden deel te nemen aan de grote rennen. Ze heeft haar proflicentie en traint ook paarden voor anderen, maar in het seizoen 2012 verdiende zij alleen al met haar vijf eigen paarden op enkele euro's na € 55.000. Overwinningen in Nederland, Duitsland, Zweden, en tweede plaatsen in onder andere Groot-Brittannië droegen daaraan bij. Haar strike rate was bijna 24% en dat was behoorlijk hoog. In haar categorie waren eigenaren uit onder andere Turkije en Tunesië genomineerd, maar ook de Franse Mrs. Renée-Laure Koch, wier paarden bijna € 90.000 hadden verdiend en de Amerikaanse Dianne Waldron, die datzelfde bedrag in dollars achter haar naam had staan. De Beste trainer nominatie voor Nederland was Diana Dorenberg. Haar naam komt u wel ook vaker tegen in dit blad, want ook zij staat telkens weer, door heel Europa, met paarden in de winnaarsring. Deze categorie kende eveneens zware tegenstanders, zoals Gillian Duffield, die vorig jaar al werd uitgeroepen tot Beste trainer. Gillian had dit jaar een strike rate van 42%, en had bijna € 134.000 verdiend voor haar eigenaren, tegen Diana 'slechts' een kleine € 110.000.

Als beste Nederlandse vrouwelijke fokker was mevrouw De Ruiter-Floor genomineerd, door haar gefokte paarden liepen in heel Europa, maar ook in deze categorie was er sterke concurrentie uit met name Rusland, Frankrijk en Amerika. Dit jaar werden

Mkeefa

voor het eerst ook eigenaren uit Tunesië werden voorgedragen.

Voor de categorie Beste Merrie werd Lillij Ann voorgedragen, gefokt door en in eigendom van Diana Dorenberg, maar eigenlijk stond van te voren al vast welke merrie in deze categorie zou winnen: de uit Qatar afkomstige Mkeefa. Deze vierjarige wondermerrie

startte in 2012 8 keer, won 4 keer, was 2 x 2e en 2 x 5e. Ze won in oktober de allerbelangrijkste koers in de Arabische rensport, namelijk de Qatar World Cup in Parijs, gedoteerd met € 700.000! Niet alleen is het bijzonder dat een merrie de meerdere is ten opzichte van de hengsten, ook was ze op dat moment pas vier jaar en komt daarmee in feite maar net kijken. Inmiddels heeft de merrie al weer verschillende overwinningen aan haar palmares toegevoegd. De droom van iedere fokker...

Voor iedere categorie werden de genomineerden die de meeste stemmen hadden gehad van de juryleden uitgenodigd om naar Houston te komen. Helaas lukte het niet iedereen om erbij te zijn. De uitnodigingen werden kort voor D-Day verzonden, en de Russische trainster Alla Kaizer kon helaas op zo'n korte termijn geen visum regelen. Dat zijn de momenten dat je je realiseert dat wij het in Nederland en Europa, toch heel gemakkelijk hebben. Ook de eigenaren uit Turkije die werden uitgenodigd, konden zich niet op zo'n korte termijn vrijmaken.

Voor Nederland waren Karin en Jadey, en mevrouw De Ruiter wel aanwezig. Naarmate de avond vorderde, steeg de spanning en toen de namen bekend gemaakt werden was de vreugde in het Nederlandse 'kamp' groot: maar liefst drie prijzen voor de Nederlandse dames. Karin, Jadey en Diana kregen allemaal een schitterende trofee, die natuurlijk een bijzonder plekje in de prijzenkast verdient.

Het bijzondere weekend werd afgesloten met een koersdag op zondag. Houston is een van de banen waar geregeld Arabische Volbloedkoersen worden georganiseerd, en voor deze gelegenheid was er uiteraard een koers onder de vlag van het *HH Sheika Fatima bint Mubarak Ladies World Championship*. Na alle geweldige resultaten van de zaterdag, zette het Nederlandse succes zich op zondag nog even een klein beetje door: Leonie Vethaak reed de Nederlandse vlag naar een mooie tweede plek op Sand On Fire. De koers werd gewonnen door de Zwitserse Sarah Leuthwiler.

Wilt u zelf eens de bijzondere sfeer proeven rond de rensport met Arabische Volbloeds, op 23 juni wordt de *Sheikh Zayed Bin Sultan Al Nahyan Arabian Cup (Group 3 PA)* verreden op Duindigt, met een prijzengeld van maar liefst € 25.000, waarvan de helft voor de winnaar.

De DARC nodigt u van harte uit om aanwezig te zijn.

Tot slot voor de volledigheid: de Award voor de Beste fokker ging naar de Franse Marie Ange Bourdette, en de Lifetime Achievement Award ging na rijp beraad naar de Duitse Susanna Santesson, die zich al vele jaren inzet voor met name de amateurs en amatrices in de rensport.

Krossfire CS(USA)
by Kador de Blaziet
ex Juana Be A Star
Winnaar van de
Sheikh Zayed Bin
Sultan Al Nahyan
Arabian Cup G2
(Group 2 PA)
Die daags na de
uitreiking van de
Awards in Houston
werd verreden.

Meer informatie over het Sheik Mansoor Global Racing Festival vindt u op www.sheikhmansoorfestival.com Meer informatie over de internationale koersen in Nederland en elders vindt u op <http://www.ifahr.org/>

Van links naar rechts:

Susanna Santesson, zij ontving de Sheika Fatima Bint Mubarak Darley Award voor haar grote inzet om de rensport voor Arabische volbloeds EN voor amatrices en amateurs te bevorderen; Lara Sawaya, Director van het HH SHEIKH MANSOOR BIN ZAYED AL NAHYAN GLOBAL ARABIAN HORSE FLAT RACING FESTIVAL; dankzij haar inspanningen, namens HH Sheik Mansoor, heeft de rensport een ongelooflijke boost gekregen; Marie Ange Bourdette, de Franse fokster die uitgeroepen werd tot beste fokster van 2012;

Jadey Pietrasiewicz, beste vrouwelijke jockey wereldwijd; Karin van den Bos, beste vrouwelijke eigenaar tijdens het seizoen; Hannie Maasdijk, neemt namens Sheik Mohammed Bin Khalifa Al Thani, de Qatari eigenaar van Mkeefa, de trofee in ontvangst voor de Beste Merrie, Mkeefa

El D'Gyo AO

Door: Sandra Boogaard

Foto's: Jan Kan

Zo was er een afzonderlijk jaarling kampioenschap en waren er speciale breeder/owner bonussen voor paarden in alle klassen die op het moment van deelname nog in eigendom zijn van de fokker. De eerste drie paarden nog in het bezit van hun fokker ontvingen geldprijzen van respectievelijk € 250, € 125 en € 75.

Een initiatief dat goed werd ontvangen door de verschillende fokker/eigenaren die op deze wijze (een gedeelte) van de kosten konden terugverdienen.

De allerjongsten openden de dag. Forelock's Veronique zorgde direct voor het eerste Nederlandse succes. Het charmante vosmerrietje van Psytadel uit de merrie Vekaisa 'F' (v.Kais) van fokker en eigenaar Forelock's Arabians uit Nieuwkoop mocht zich als eerste opstellen. Psytadel is ook de vader van de als tweede geplaatste BV Principessa's Rose uit Principessa's Bint el Sid (v.El Sid). Zij is gefokt door F. en A. Malorny uit Duitsland. Derde in deze rubriek werd Enolah S (v.Masdar Miniscione x Aja Fantasia v.FS Bengali). Fokker is Pascal Mussen uit België.

De organisatie van de Tulip Cup is al drie jaar in handen van de families Reisel en Kuijf Jr. die ook dit jaar weer mochten rekenen op een mooi aantal inschrijvingen. Om de show nog aantrekkelijker te maken voor de deelnemers heeft de organisatie dit jaar aan aantal veranderingen aangebracht.

START VAN HET INTERNATIONALE SHOWSEIZOEN MET DE TULIP CUP

Forelock's Veronique

Bij de hengstveulens geen Nederlandse deelnemers. El D'Gyo AO van Makisa Adaggio uit de Khidar merrie Nesj El Kyara werd als eerste geplaatst. Hij is gefokt door Arabian Obsession uit België. Het als tweede geplaatste hengstveulen komt uit de in Nederland gefokte Verginia 'F' (v.Elton). Vader van dit veulen is KAS von Dutch (v.Kubinec). GT Shardi (v.WH Justice x TF Sharaaz v.Botswana) mocht zich als derde opstellen. Fokker is GT Arabians uit Zweden.

In het overall championship veulens, waarbij uit zowel de merrie- als hengstveulens de beste werd gekozen mocht Forelock's Veronique het kampioenschapslint omhangen.

De jaarlingen rubrieken waren opgedeeld in twee klassen per geslacht. De WH Justice dochters in deze klasse namen de eerste twee plaatsen in beslag. De typische KAS Katara uit de Kubinec moeder Atheena werd gefokt door Wenche Roefs uit België en is inmiddels in het bezit van Al Jassimya Farm uit Qatar.

Op de tweede plaats de door Sheikh Ammar Bin Hunaid Al-Nuaimi uit UAE gefokte Al Yndirah uit de merrie Ysabela (v.Parys el Jamaal).

Belladiva Estopa van vader Al Ayal AA x Om el Bediya Dream (v.Dreamcatcher SMF) mocht zich als derde opstellen. De tweede groep jaarling merries werd aangevoerd door de WH Justice dochter DA Magic Moment, zij komt uit de merrie DA Enfidha (v.DA Esstaan) en werd gefokt door C. Kolnberger uit Oostenrijk die ook nog steeds eigenaar is. Latifa Athbah (v.AJA Justified x Ermina v.Galba) van fokker/eigenaar Athbah Stud uit Saoedi Arabie werd als tweede geplaatst. Orlana K.A. (v.QR Marc x OSO Axotica

KAS Katara

DA Magic Moment

Maestro des Alpes

Perfinka

FS Reflection

Lahma Athbah

v.Monogramm) plaatste zich als derde. Orlana K.A is gefokt en in eigendom van Knocke Arabians uit België.

De eerste groep jaarlinghengsten werd aangevoerd door de goed bewegende Maestro des Alpes (v.Marwan al Shaqab x Maya des Alpes v. Simeon Sadik). Otto en Anne-Lise Berg uit Groot Britannië zijn de trotse fokkers en eigenaren van deze jonge hengst. De Ajman Moniscione zoon Eternal Wish-D uit de merrie Sarai Bint Navarrone D (v. Asata Sinan) is gefokt door Dion Arabians-van Hee NV uit België.

De juryleden plaatsten hem als tweede. Als goede derde volgde Monrach (v.Al Ayal AA x Virginia Apal v.Justify) van fokker en eigenaar J. Swaenepoel uit België. Lahma Athbah (v.AJA Justified x Parmana v.Al Maraam) en MS Alis Pasha (v.Ali Miniscione x HS Kiowa v.Nagadir) scoorden evenveel punten, Lahma Athbah werd echter op type eerste geplaatst. Lahma Athbah is gefokt door en in eigendom van Athbah Stud uit Saoedi Arabië. Fokker/eigenaar van MS Alis Pasha is de Malorny/Scherle Partnership uit Duitsland. De Marajj zoon Mistral RTA

uit Maraa v. Vergil mocht zich als derde opstellen.

Perfinka (v.Esparto x Perfirka v.Gazal al Shaqab) gefokt en in eigendom van SK Bialka uit Polen mocht het oranje lint in ontvangst nemen, deze typische en goed bewegende jonge merrie won met overmacht haar rubriek.

De door Dion Arabians-Van Hee NV (België) gefokte My Fair Rose-D (v.Marajj x WH Marissa Rose v.Magnum Psyche) plaatste zich als tweede. Faraah AC (v.Marhabaah x Heart of Gold AC v.MCA Magnum Gold) mocht zich met een half puntje achterstand als nummer drie opstellen.

A Lady of Kossack

De apart gekleurde en door Frank Sponle gefokte FS Reflection van vader Ajman Miniscione x BB Mara (v.Kubinec) plaatste zich overtuigend als

eerste in deze rubriek. FS Reflection is thans in eigendom van Al Rashediah Stud uit Bahrein. Gzavi (v.Aja Justified x Gwandolyn v.Ekstern) gefokt door DB Arabians uit België en momenteel in eigendom van Suweco CZ, Tsjechische Republiek stond zijn mannetje en werd als tweede geplaatst. Farhan-D van Ajman Miniscione uit moeder Farhana bint Navaronne-D (v.Ansata Selman) mocht zich als derde opstellen.

Nederlands succes bij de driejarige merries voor A Lady of Kossack (v.WH Justice x Abakana Kossack v.Balaton) van fokker en eigenaar The Kossack Stud. Zij mocht een week voor deze show nog een 1e premie in ontvangst nemen en werd voorgebracht door Tara den Hartog. Het publiek reageerde enthousiast op Tara, de jongste handler van het weekend, die geheel niet onder de indruk leek van al die internationale en oudere handlers en A Lady of Kossack met veel bravoure showde. De als tweede geplaatste Desha Bahreyn (v.Laheeb al Nasser x Bint Katyah v. Ansata Hejazi) gefokt door De Shazer Arabian uit USA volgde op een halve punt achterstand. Desha Bahreyn is in eigendom van Nayla Hayek uit Zwitserland. Porlamar el Ayres (v.Ayres el Ludjin x Porla el Bri v.CH el Brillo) gefokt door La Movida Arabians uit Zwitserland en eigendom van Bouche Arabians uit Duitsland plaatste zich als derde.

Mr. P. Ghysens-Knocke Arabians uit België is de fokker van de twee eerst geplaatste 3-jarige hengsten. Deze volle broers zijn beiden zonen van QR Marc uit de merrie Palanga (v.Ekstern).

De bruine Pavorotto K.A. scoorde net iets hoger dan zijn schimmel broer Profender K.A. Pavorotto is nog in eigendom van Mr. P. Ghysens- Knocke Arabians, Profender is in eigendom van Florentina Arabians-Philippe Sagaert uit België. Al Khabeer-D (v.Enzo x Kabala v.Nagadir) gefokt door Dion Arabians en in eigendom van Dhr. Van Oosteryck uit België mocht zich als derde opstellen. Taji (Marajj x Tatjana S v.Arastin) van fokker en eigenaar Klarenbeek Arabians uit Nederland pakte een vierde plaats.

Bernhard

De zondag ving aan met een kleine rubriek 4 tot 6 jarige merries die ESA Naadirah Nile (v.Ansata Nile Nadir x Imperial Baarikah v.Imperial Baarez) op haar naam mocht schrijven. Fokker is Imperial Stud, USA en eigenaar Nayla Hayek uit Zwitserland. De als tweede geplaatste Irinah van vader Shael Dream Dessert uit de merrie Ballereena (v.Borsalino K) is gefokt door Elcio Brigatto Limeira uit Brazilië en momenteel in eigendom van Al Khaled Farm uit Saoedi Arabië.

Kunar T

Wel weer een grote rubriek 4 tot 6 jarige hengsten die gewonnen werd door de typische en goed bewegende Bernhard van vader Rohara Bacara en moeder Tosca (v.TC Kashmir) gefokt door en in eigendom van Annika Lindhojd uit Zweden. Baha AA (v.Al Ayad x Baraaq AA v.Laheeb) gefokt door Ariela Arabians en in eigendom van Avi Aharoni, beiden uit Israël. AR Fayyim (v.Valerio IBN Eternity VI x Aicha SVA v.Kais) gefokt door I.M.M. Lopez y van Breemen en in eigendom van M. van Heijningen beiden uit Nederland deed het heel verdienstelijk en plaatste zich als derde.

Rasheekha Sabha (v.Richteous x Tammens Ana v.Tammen) scoorde hoog op type, hoofd en hals en werd daarmee als eerste geplaatst bij de 7 tot 9 jarige merries. Rasheekha Sabha is gefokt in USA door Lone Star Arabians en in eigendom Nayla Hayek uit Zwitserland. De als tweede geplaatste Classic Sharina-D van fokker Dion Arabians-van Hee BV en in eigendom van Van Hee BV uit België liet met name punten liggen op haar romp en bovenlijn.

Etnologia

Laheeb al Nasser

Als derde plaatste zich de zwarte Bahiya. Zij is gefokt door Caroline Reeves (GB) en in eigendom van Sandra Lucia Menzel uit Duitsland uit de Om el Arab paarden Om el Bahreyn en Om el Belusadream (v.Dreamcatcher SMF).

Bij de 7 tot 9 jarige hengsten wist Kunar T het publiek en de jury voor zich te winnen en plaatste zich als eerste. Kunar T werd gefokt door Dhr. Schutrups uit zijn merrie Kupona (v.Kupol x Rigona) en de hengst Nadir I. Kunar T is een van zijn producten die het erg goed doen op de show en in de fokkerij. Dhr. Schutrups mag met recht trots zijn op zijn fokproduct. Eigenaars zijn The Kossack Stud en Jan Kan. Hypnotic IBN Eternity-D (v.Eternity ibn Navaronne-D x WH Marissa Rose v.Magnum Psyche) mocht zich als tweede opstellen. Dit paard is gefokt door Dion Arabians en in eigendom van Dhr. Oostenryck uit België.

Helaas maar drie deelnemers in de rubriek van de 10 jaar en oudere merries die met overmacht werd gewonnen door Etnologia (v.Gazal al Shaqab x Atelanta v.Europejczyk) gefokt door Janow Podlaski Stud uit Polen en in eigendom van Halsdon Arabians (GB).

Bij de 10 jaar en oudere hengsten maar liefst twee Nederlandse deelnemers in de top 3. Echter de eerste plaats ging naar Laheeb al Nasser (v.Al Adeed Al Shaqab x Bint Said al Nasser v.Imperial Mahzeer) gefokt door

Sh. Nawaf Bint Naser Al Thani uit Qatar en nu in eigendom van Nayla Hayek. Sabak (v.Grand x Savanna v.Naslednik) van fokker/eigenaar

Eveline Calis-de Wit plaatste zich als tweede. Als derde mocht Khaliq Galvan (v.Hamra Aligance x Gamra v.Maysoon) zich opstellen. Khaliq Galvan is gefokt door A. Knappmann uit Duitsland en in eigendom van C.E.E. van Staveren uit Nederland.

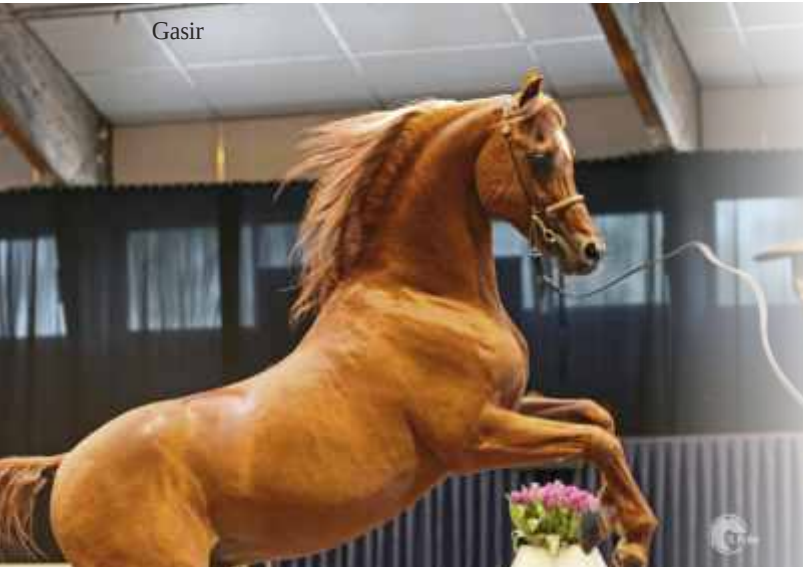
Het laatste onderdeel voor de kampioenschappen was de Liberty class, net als vorig jaar ging Gasir (v. Motamid x Braken v.Faketeko) met de winst aan de haal. Gasir's fokker is J. Vandyke uit Spanje, eigenaar is Jan Calis uit Nederland. NA Daliciha van fokker Silvia Garde-Ehlert en eigenaar Bouche Arabians allebei uit Duitsland plaatste zich als tweede. V.D. Farilla (v. Mel Rintin x Mel Orilla v. Pintor) werd door de jury als derde geplaatst.

V.D. Farilla is gefokt in België door V. Keersmaekers en in eigendom van S. Zonneveld-Fischer uit Nederland.

De rest van de zondagmiddag was geheel ingericht voor de kampioenschappen te starten met het separate kampioenschap voor de jaarlingen. Bij de merries mocht KAS Katara de Gold medal in ontvangst nemen. De trotse fokker Wenche Roefs nam deze prijs in ontvangst. Silver werd omgehangen bij DA Magic Moment en AJ Yndirah won de Bronze medal op type. Meastro des Alpes schreef het jaarling kampioenschap van de hengsten op zijn naam, gevolgd door Lahmmah Athbah met Silver en MS Alis Pasha met Bronze.

De jury was unaniem in hun keuze voor de Gold medal winnares

Gasir

Het voltallige Tulip Cup 2013 team

bij de junior merries: Perfinka. Voor het Silver mocht My Fair Rose-D zich opstellen. A Lady of Kossack mocht de Bronze Medal in ontvangst nemen.

Pavarotto K.A., FS Reflection en Gzavi werden respectievelijk de Gold, Silver en Bronze medal winnaars bij de junior hengsten.

Etnologia werd de Gold Medal omgehangen bij de senior merries, later werd zij ook gekozen als Best of Show. Silver was voor Irinah, op punten werd ESA Naadirah el Nile geplaatst voor de Bronze medal.

Het kampioenschap senior hengsten werd op naam geschreven van Laheeb al Nasser die ook de rubriek Most Classic Head won. De Silver medal ging naar Kunart T, Bronze ging naar Bernhard.

RIDDEN CLASS

In de rubriek merries/ruinen in Engels tenue kwamen vier combinaties aan start, waarvan één uit Nederland. De vosruin Cuba (v.Arben x Djaika v.Nadejni) werd door Vera Dopper

voorgesteld en behaalde de 4e plaats. De in Nederland gefokte AR Manisha'h (v. AR Sivmayall x Aicha SVA v.Kais) werd gereden door haar eigenaresse Tanja Bross uit Duitsland. De vosmerrie liet op de jury de beste indruk achter wat haar de eerste prijs opleverde.

Bij de hengsten nam de schimmel AR Fayyim (v.Valerio Ibn Eternity VI x Aicha SVA v.Kais) in Nederlands bezit van Miranda van Heijningen de leiding met zijn amazone Saskia Rutte. Een mooie prestatie van een in Nederland gefokte hengst die het al jaren

goed doet in de showring. De rubriekswinnaars mochten in het Kampioenschap tegen elkaar strijden. Een bijzondere aangelegenheid omdat zij van dezelfde fokker afkomstig zijn en ook nog eens halfbroer/zus (moeder Aicha v.Kais). De hengst AR Fayyim werd uiteindelijk Kampioen en de merrie AR Manisha'h werd Reserve Kampioen. Proficiat voor fokker I. López y van Breemen uit Marienheem.

Bij de Ridden Class Western (red. meer over deze rubriek elders in dit blad) werden Erogant (v.WH Justice x Raville P v.Durango) gereden door Monica van Duyvenbode en Penthor (v.Abakan x Pengona HT v.Pentagon) gereden door haar zus Angela van Duyvenbode Kampioen en Reserve kampioen.

AR Manisha'h

AR Fayyim

Penthor & Erogant

Erogant tijdens de open dag bij Forelocks Arabians

Door: Monica van Duyvenbode

Vorig jaar is Erogant ingereden door trainster Krista Sterrenburg. Naast enkele bos- en stranddritjes heb ik het rustig aan gedaan met hem. Nadat hij in februari geruind is, heb ik de training met hem opgepakt. Dit pakte hij zo goed op dat er dan toch besloten werd om eens een wedstrijdje met hem te rijden, zodat hij ervaring op kan doen. Zo'n eerste wedstrijd is dan toch wel spannend. Het is altijd afwachten hoe een jong paard met de drukte en wedstrijdspanning om zal gaan. Maar boven verwachting is Erogant hier allemaal super goed mee omgegaan! Hij was erg cool in zijn hoofd en liet duidelijk zien dat hij het leuk vond. Ik wilde hem niet meteen bij de amateurs starten, maar gelukkig heeft de DAWRA de regel dat je met een groen paard 1 level lager buiten mededingen mag starten. Wij konden dus starten bij de beginners, maar werden hierbij niet geplaatst. Dit mocht de wedstrijdpret niet drukken en ik was dan ook zeer tevreden.

Ook jurylid Peter Wittemans was erg tevreden en we kregen het compliment dat we de volgende keer gewoon bij de amateurs mee kunnen rijden.

Zoals gewoonlijk was het weer een super gezellige wedstrijddag met een redelijk groot deelnemersveld. Aan het einde van de dag was er als extra element voor de dressuurruiters de mogelijkheid om eens te ervaren hoe het is om een westernproef te rijden. Zij konden meedoen aan het onderdeel Trail en/of Horsemanship. Helaas deden hier maar 3 deelnemers mee (*red. zie artikel van Vera Doppelelders in dit blad*), maar het blijft een mooi initiatief. Er waren 5 westernruiters die het aandurfden om een L1 of een L2 dressuurproef te rijden: Krista Sterrenburg met Scorpio, Paulette Zorn met Fabanco, Marja Nauta met Shadan, Angela van Duyvenbode met Penthor en ikzelf met Erogant. Bij de prijsuitreiking kregen wij van de jury Cara van der Heijden het compliment dat we de paarden met veel rust en souplesse rond hadden gereden en dat zij van onze verschijning had genoten. Sommige ruiters gingen zelfs met een winstpunt naar huis! Ik vond het erg leuk om na 8 jaar Westernrijden weer eens een dressuurproef te rijden. Ik had de proef niet met Erogant geoefend, maar ook tussen de witte dressuurhekjes liet hij zich zeer braaf zien. En ook wij gingen met een winstpunt naar huis. Ik hoop dat deze ruil-discipline volgend jaar zeker nogmaals wordt uitgeschreven en dat er nog meer mensen zullen deelnemen!

Tijd om te rusten hadden we niet, want er moest alweer getraind worden voor het volgende evenement: de Ridden Class Western tijdens de Tulip Cup in Deurne op 4 en 5 mei.

Er is nooit eerder een Western Ridden Class tijdens de show in Deurne uitgeschreven, reden om eens bij de organisatie te polsen wat hier de mogelijkheden voor waren. Zeker omdat we met de

Op zaterdag 7 april was het zover: de eerste DAWRA wedstrijd samen met Erogant (WH Justice x Raville), bij de AVS Western Riding Cup in Renswoude. Deze wedstrijd werd samen met de AVS Commissie Gebruik georganiseerd.

HET BEGIN VAN EEN MOOI WESTERN SEIZOEN

DAWRA druk bezig zijn met de promotie van het western rijden met Arabieren, was het een goed idee om ook eens op een Internationale show te laten zien hoe het Arabisch Volbloed er onder het western zadel uit ziet. Verheugd was ik dan ook dat er op 4 mei een mooi en vol bezette Western Ridden Class was. De groep van 5 westerncombinaties lieten zich braaf en netjes zien. Prachtige combinaties en een mooie reclame voor de DAWRA!

Het was voor Erogant de eerste keer dat hij in zo'n grote binnenbak vol met 6000 tulpen en VIP-tribunes liep, maar ook hier liet hij zien dat dit geen probleem voor hem was. Het was ook nog eens een enorme verrassing toen wij uiteindelijk Gold Medal winnaar werden in een deelnemersveld van amateurs en professionele ruiters. Angela van Duyvenbode met Penthor won de Silver medal, Krista Sterrenburg ging met Scorpio met de Bronze medal naar huis, Yildiz Horsten werd 4de met Yentle en 5de werd Anja Diephout met Nepass.

De puntenaantallen lagen dicht bij elkaar, maar het regende ook complimenten tijdens het weekend over de DAWRA en haar ruiters: zij hadden zich netjes gepresenteerd met hun Western Arabieren. En uiteindelijk was dit onze bedoeling: om te laten zien wat onze Arabieren allemaal kunnen.

Op zondag 21 april, tijdens de Open Dag van Forelocks Arabians hebben mijn zus Angela en ik met Penthor en Erogant ook een demonstratie Western Trail gegeven. Dit is een onderdeel waarbij obstakels zoals een brug en een touw-hek genomen moeten worden, maar ook allerlei oefeningen met balken en pionnen, zoals een L-achterwaarts of galopperen over balken. Penthor en Erogant lieten zich van hun beste kant zien. Angela en Penthor lieten hierbij ook nog zien dat Western rijden hoofdzakelijk rijden op de zit en de benen betekent. Zij reden de oefeningen zonder hoofdstel.

Ons wedstrijd seizoen is goed begonnen en ik ben er enorm trots op dat Erogant zich nu al zo braaf en fijn presenteert op wedstrijden en dat hij heeft laten zien een belofte voor de toekomst te zijn!

Op naar nog meer leuke en gezellige DAWRA-evenementen!

Ik wil hierbij graag trainster Krista Sterrenburg bedanken voor alle hulp en goede begeleiding die zij mijzelf en Erogant geeft. En natuurlijk mijn vader Jan: dat ik de mogelijkheid krijg zulke fijne paarden, die we zelf hebben gefokt, te trainen en op wedstrijd uit te brengen.

Mooie Westerngroep tijdens Tulip Cup

Zoals ieder jaar beginnen we maar weer met de weervoorspellingen. Na wat minder weer vorig jaar, werd ons dit jaar met het Pinksterweekend dramatisch slecht weer in het vooruitzicht gesteld. Echter net voor aanvang van het weekend werden de vooruitzichten al wat bijgesteld en traditiegetrouw was IJzerlo 2013 weer droog!

SPORTWEEKEND IJZERLO

Door: Getty Ketels
Foto's: Teun Kubbe

Dit jaar vond IJzerlo voor het eerst plaats in mei tijdens het Pinksterweekend. Een groot aantal ruiters kwam al op vrijdag aan voor het geheel verzorgde weekend in IJzerlo. Op vrijdagmiddag werd er begonnen met de dressuurlessen van instructrice Jacqueline Krist. 5 goedgevulde lessen waren het gevolg. De ruiters, maar ook Jacqueline waren erg te spreken over de lessen. Jacqueline gaf te kennen het een erg leuke enthousiaste groep te vinden.

Nadat we allemaal gegeten hadden, kwam Milou Aten van Equiforma voor een info-avond over sportpsychologie. Het was een interessante lezing, waarbij aardig wat termen de revue passeerden die we het weekend nog veel gehoord hebben. Te denken valt aan 'peak performance' en 'doelen stellen'.

Op zaterdagmorgen was het alweer vroeg dag. De paarden moesten gevoerd worden en het ontbijt werd klaar gezet. Zaterdag was ook de eerste dag van het wedstrijdweekend. Om 11 uur startte de dressuur in twee ringen.

Nadat er 's avonds weer gezellig samen was gegeten, kwam Paula Bohmer langs op de kampeerboerderij. Paula gaf een presentatie over dierenfotografie, die erg in de smaak viel, met name bij de wat geoefende fotografen onder ons.

Zondag volgde de tweede wedstrijddag voor de dressuurcombinaties. 's Middags werden de combinaties die mee wilden doen aan de crossles in de binnenbak van de manege verwacht voor een oefenparcours springen. Dit oefenparcours was georganiseerd door de manege en werd begeleid door Eddie Sticker. Met name voor Vera Dopper en Getty Ketels was dit een spannend moment, daar Vera nog nooit met Cuba had gesprongen en Getty's paard Majeeda nog nooit een parcours

had gezien.

Met de juiste aanwijzingen en aanmoedigen van het publiek en Eddie, hebben alle ruiters topprestaties neergezet in het parcours. Iedereen kreeg dan ook toestemming van Eddie om zich de volgende

ochtend voor de crosslessen te melden in de buitenbak.

Na afloop van het springen en de dressuur, vond er een demonstratie van Jesse Drent plaats. Jesse doet aan vrijheidsdressuur met zijn NRPS paard. Jesse liet zien wat er allemaal mogelijk was, door middel van beloning.

Erg imposant om te zien.

Bij de prijsuitreiking ging het naast de prestaties in de dressuur natuurlijk ook om de grote H.J. Westerveld Memorial Trophy. Dit is de prijs voor de best presterende allround ruiter van het weekend. De ruiters die 2 dressuurproeven hebben gereden op zondag en het springparcours hebben afgelegd, gingen mee naar deze prijs. Dit jaar betrof het een grote groep van 8 combinaties. Louise Timmermans met haar goedgekeurde NRPS hengst Zip was de winnares.

Ter afsluiting van de wedstrijddag op zondag vond de barbecue plaats, voor sommige mensen het hoogtepunt van het weekend. Nadat alle buiken weer lekker rond waren gegeten, bleef het nog lang onrustig in IJzerlo..... (wat al het hele weekend het geval was.)

Maandag, de laatste dag van het AVS/NRPS sportweekend, vond de afsluiter plaats: de crossles. In totaal verschenen er 8 combinaties op het buitenterrein voor de crossles van Eddie. Naast deze acht combinaties waren er ook zes fotografen aanwezig. De eerste groep waren de gevorderden met Silvia van der Veen, Kaylee de Jong en Kirsti Nap (NRPS). In de tweede groep, de 'puppyklas', zaten Vera Dopper, Saskia van de Berg, Tim van Hemert (NRPS) en Kirsti Nap (NRPS) en ikzelf Getty Ketels. Iedereen nam eerst diverse natuurlijke hindernissen op het terrein, waarna er door Eddie een parcours was uitgezet dat op tijd moest worden verreden. Er werd goed rekening gehouden met het niveau van alle ruiters, waardoor het een erg leuke competitie was. Hierna werd er nog gezamenlijk een middagmaaltijd genuttigd, alvorens iedereen weer vertrok richting huis.

Het was weer een super geslaagd weekend. Naast veel mooie paarden en mooi weer, was er enorm veel gezelligheid, waar IJzerlo natuurlijk garant voor staat. Volgend jaar editie 10, die je absoluut niet mag missen!

Uitslagen

Voor uitgebreide uitslagen incl. NRPS combinaties, zie www.avsweb.org

Getty Ketels
en Majeeda

Saskia en Ashir

Sylvia en A.F. Thabay

Kaylee en YA Maskotka

De familie Den Hartog was weer zo gastvrij om ons ook dit jaar gebruik te laten maken van hun prachtige terrein voor een buitenwedstrijd in De Beemster. Met een zonnetje, briesje en een prachtige zand ring die voor ons klaar lag, waar 2 dressuurproeven op verreden konden worden, was het aangenaam vertoeven bij The Kossack Stud.

AVS DRESSUUR IN DE BEEMSTER

Door: Marijke Slok Soede

Foto's: Robin Elzinga

Op deze Hemelvaartsdag hield de stoeterij tevens haar jaarlijkse Open Dag waar enorm veel bezoekers op af kwamen om te kijken naar een scala aan showpaarden, veulens en krachtpaters voor de renbaan. In de ring aan de straatkant werden de paarden professioneel aan de hand en los getoond in opperbeste conditie. Tegelijkertijd werd het publiek voorzien van leerzaam commentaar van Rob den Hartog. In de stallen, waar van de vloer gegeten kan worden, waren lekkere versnaperingen te verkrijgen en konden de paarden op stal worden bewonderd.

Bianca van de Klomp en Nakura

De dag begon voor de ruiters om 10:00 uur met de klasse L. Karin de Graaf en haar troef Strike of Gold (v.MCA Strike of Gold) die nog maar kort onder het zadel is, beet de spits af. De bruine hengst was vandaag met het verkeerde been uit zijn strobed gestapt, want normaal is hij altijd goed voor winst, vandaag helaas net niet. Bianca van de Klomp en de schimmelmerrie Nakura (v.Kubinec) in eigendom van Adri v/d Velden reden wel twee winstpuntwaardige proeven, zij vormen dan ook een chique plaatje. Vera Dopper was van de partij met Cuba (v.Arben) en liet de jury genieten van twee mooie proeven die goed waren voor 2 winstpunten en twee 1e plaatsen in de L2.

Aansluitend de klasse M met stoere combinaties. Nicole van Slooten en Aquileja (v.Anthal) kon eenmaal met winst naar huis. Silvia van der Veen en haar trouwe kameraad A.F. Thabay (v.Kubay Khan) reed eenmaal winst waarmee zij een 2e prijs behaalde. Angela Veldt had vandaag een mindere dag met Fanisha (v.Kupol) en ging zonder winst naar huis. Annemiek Heuzen die na lang blessureleed weer goed op weg is met haar Safir X (v.Elton) had ook eenmaal winst waarmee zij 1e werd. Wendy Delvalle is een tijdje uit het wedstrijdscircuit geweest vanwege gezinsuitbreiding. Haar leuke ruiter Galino (v.Prognos) ging nog niet rond voor winst.

Vera Dopper en Cuba

Emiel Ottes die op Gasir (v.Motamid) al sinds jaar en dag de ring betreedt, heeft van de winter goed getraind, wat hem dikke winst opleverde en 1 x 1e en 1 x 2e prijs, tot groot genoegen van de eigenaren Zenith Arabians. Voor de

Cindy Bijl en
Angel Elegantka

enige M2 combinatie Carola Hansen en haar schimmelruin Grafrit (v.Karat) was het beeld nog niet bevestigd genoeg voor winst.

Na de middagpauze werden Cindy Bijl en Angel Elegantka (v.Amurath Muntahi) in de B paarden 2 x 1e met 2 winstpunten. Lilian Hemmeler en Princesa (v.Sarmiento) was voor de eerste keer van huis met haar vosmerrie. Dit resulteerde nog niet in winst, maar het was wel een goede oefening!

De schimmelruin van Judith Valk-Brouwer Xavier (v.Sha-Peru) kennen de meesten als western-Arabier. Vandaag was hij in Engels pakkie gestoken wat hem zeker niet mistond. Zij behaalden nog geen winst, maar Judith was gelukkig erg tevreden over zijn optreden. Een andere combinatie die we de laatste tijd vaker op onze evenementen zien is Saskia v/d Berg met haar schimmelruin Ashir (v.MM Sultan). Zij vormen een passend duo wat de jury beloonde met 2 x de 2e prijs en een winstpunt. Hengst zonder startkaart GE Shah Quille (v.Madras Kossack) van Gelske Oud behaalde helaas nog niet zijn laatste puntjes in de B. Een andere nog niet zo vaak geziene amazone was Rianne Molenaar die YA Mafahra (v.ES Proshnec) uitbracht zonder winst, maar met toekomstperspectief.

Als eerste ponyruiter zadelde Jenna Oude Elferink haar merrie Zabab (v.LA Jamal) voor de klasse B. Dit leverde haar eenmaal winst op en een 1e prijs. Melissa van Hamelsveld met de nog jonge schimmelmerrie Aeshah (v.Hallim's Shah JC) reed nog geen winst. Alle begin is moeilijk, gewoon lekker doortraineren. Kaylee de Jong en haar all-rounde merrie Ya Maskotka (v.Piaff) was de enige L1 combinatie wat haar automatisch deed winnen maar de échte prijs waren haar twee winstpunten.

De laatste die tegen het eind van de middag bij de jury afgroette was Joley Maarse die hors concours (HC) Gabbaar Ibn Asja (v.Psy Magin) startte met een klein winstpuntje.

De commissie gebruik heeft een mooi deelnemersveld voorbij zien komen met een aantal nieuwe combinaties. Wij hopen hen, samen met de bekende gezichten, op de andere wedstrijden weer terug te zien. Veel dank gaat uit naar de familie Den Hartog die het terrein aan ons beschikbaar heeft gesteld en de accommodatie er weer tot in de puntjes verzorgd bij had liggen.

Saskia v/d Berg en Ashir

AVS ENDURANCE COMPETITIE 2013:

Door: Esther Groen

Foto: Ruud Overes

Om de AVS endurance commissie en dus de competitie ook in 2013 in stand te houden was dringend versterking nodig. Oprichters Esther Groen en Marly van Ditzhuyzen hebben die hulp gevonden in Nienke Klomp en Yannick Rademaker. Er is budget om in 2013 weer de AVS endurance competitie te organiseren, met een leerzame lezing bij de prijsuitreiking eind november! Lees goed de vernieuwde voorwaarden voor deelname en meld je als AVS lid gratis voor 1 juli 2013 aan op: avsendoc@gmail.com.

Voorwaarden voor deelname 2013:

- De competitie staat open voor elke combinatie met een KNHS Endurance startkaart en een Arabisch Volbloedpaard, onafhankelijk van het WAHO stamboek waarbij het paard is geregistreerd
- AVS leden en AVS donateurs doen gratis mee met de competitie, niet-leden/niet-donateurs betalen € 10,- inschrijfgeld.
- De competitie wordt bijgehouden per paard en niet per combinatie, dus meerdere ruiters kunnen op één paard hun resultaten laten tellen. De eigenaar van het paard zal de prijzen ontvangen, tenzij er duidelijk met de commissie andere afspraken zijn gemaakt.
- De volgende wedstrijden komen in aanmerking:
 - Nationale Federatie wedstrijden in Nederland (KNHS) of in het buitenland (onder de respectievelijke Nationale Federatie regels)
 - Internationale Federatie wedstrijden (FEI)
- Terugtrekkingen en afkeuringen worden meegenomen in de berekeningen
- Het paard moet minimaal 3 wedstrijden gelopen hebben om

in de uiteindelijke klassering opgenomen te worden. (Voor de internationale rubriek mogen dit minimaal 2 wedstrijden zijn.)

- Bij voldoende aanmeldingen zal de competitie worden gesplitst in een aantal klassen (bij te weinig deelnemers in één klasse behoudt de organisatie het recht om klassen samen te voegen):
 - Klasse 1 - Klasse 1/2 - Klasse 2/3 - klasse 3/4
 - Speciale klasse voor paarden die internationaal FEI rijden, bij voldoende aanmeldingen. Internationale ruiters worden dan ook speciaal gevraagd om mee te doen om een mooie Nationale- en Internationale competitie te krijgen.

De puntentelling voor 2013:

- Per uitgereden eendaagse Nationale wedstrijd aantal km's gedeeld door 10
- Per uitgereden meerdaagse Nationale wedstrijd aantal km's gedeeld door 15
- Per uitgereden eendaagse FEI wedstrijd aantal km's gedeeld door 8
- Per uitgereden meerdaagse FEI wedstrijd aantal km's gedeeld door 12
- Per wedstrijd wordt de gemiddelde snelheid gedeeld door 2
- Voor afkeuringen op nationale wedstrijd geldt dat men geen punten krijgt
- Voor afkeuringen op FEI wedstrijden geldt dat men punten krijgt als de combinatie tot en met de 3e vetgate nog is goedgekeurd. Punten zijn dan het aantal km's tot laatste goedkeuring gedeeld door 8.
- Bij vrijwillig terugtrekken tellen wel de punten voor de goedgekeurde afgelegde kilometers en gemiddelde snelheid
- Het totaal aantal behaalde punten wordt gedeeld door het aantal tellende wedstrijden.

ENDURANCE 2013: KOUDE START VAN HET SEIZOEN

Door: Yannick Rademaker
Foto: Ruud Overes

Het endurance seizoen 2013 kende een natte start met de wedstrijd in Ysselsteyn op zaterdag 9 maart. 51 combinaties trotseerden weer en wind op maar liefst vijf verschillende afstanden. Op de korte klasse 1 (20,5 km) startten negen Arabieren en presteerde Masja Derks het beste met de ervaren Plakarna (v.Karnaval) op een vierde plaats. Ook de vijfde plaats was voor een Arabisch Volbloed, Mujannah Salam (v.Rks Haziz), gereden door Heleen Hage. Op de afstand van 30,5 km was de best presterende Arabier een andere routinier, D-Prodigy (v.Primo) gereden door Theo Heldens. Zijn gemiddelde snelheid van bijna 13 km/u was voldoende voor een derde plaats. De korte klasse 2, 41 km, werd in twee groepen verreden. Jeannette Wilhelm met Eenhoorn's Dahrouck (v.Lobeke) en de Duitse Ursula Damereau met Aroyon behaalden hier respectievelijk een zesde en een derde plaats. De klasse 2 kende tevens een lange afstand van 61 km. Ook hier presteerde een Duitse combinatie het beste, Tanja Wolters met Gitana 220 (v.Elart) won deze afstand met een gemiddelde snelheid van 17,4 km/h. De klasse 3 over 81 kilometer was daarentegen weer een Nederlands feestje. Hier reden Willem Koet en zijn partner Eva de Vries hun fokproducten Gagarin Khan (NRPS v.Gomel) en Valaam Khan (v.Marcipan) met een snelheid van ruim 14 km/u naar de eerste en tweede plaats. De prestaties van Gagarin Khan zijn ook over de grenzen niet onopgemerkt gebleven en deze zevenjarige ruïn is inmiddels verkocht naar het buitenland.

De tweede Nederlandse wedstrijd vond plaats op 24 maart in Kootwijkerbroek, wederom onder barre weersomstandigheden. De lage temperatuur wist 136 combinaties gelukkig niet te weerhouden van deelname aan de klasse 1 (22 en 31 km) en 2 (44 en 62 km). Op de korte klasse 1 was de eerste plaats in de kennismakingsklasse voor Dinja Vrugink met de veertienjarige Nouran (v.Pelaton). In de reguliere wedstrijd over deze afstand presteerde als beste van de twaalf deelnemende Arabieren de vierjarige Mir El Mahdi (v.Zvara Marifnaash), gereden door Eelke van Drunen. Deze combinatie behaalde een tweede plaats met een gemiddelde snelheid van 12,8 km/u.

Op de 31 km wist Silvia van der Veen een eerste plaats te bemachtigen met de twaalfjarige A.F. Thabay (v.Kubay Khan). Ook de tweede en derde plaats waren voor vertegenwoordigers van dit ras, te weten Lorenzo (v.Aja Shakakhan) en Mujannah Salam (v.Rks Haziz), gereden door respectievelijk Tryntsje Leenstra en Heleen Hage. Ook op de 44 km ging de overwinning naar een Arabisch Volbloed, te weten Lexus F. (v.Europe's Padron) gereden door Sigrid Hoogduin.

De langste afstand dit jaar in Kootwijkerbroek was 62 kilometer, hier verschenen 12 combinaties aan de start die de wedstrijd allen goed uitreden. Heidi Witjes behaalde met Magnum Opus One (v.CE Magnum) de derde plaats met een gemiddelde snelheid van 16 km/u, op de voet gevolgd door de Anglo-Arabier Nibbles Ben Star (v.Sheikan Star), eigendom van en gereden door Geke Verhoog.

Op 30 maart startten enkele Nederlanders op de nationale wedstrijd in Bierbeek, België. Op de 20 kilometer werd Femke Roufs, die inmiddels volgens eigen zeggen 'de smaak te pakken heeft', tiende met de Arabische Klava (v.Kupol). Ondanks het feit dat zij twee weken later een grote wedstrijd in Leersum organiseerde wist Mariëtte Schellingerhout nog een gaatje in haar agenda te vinden voor deze wedstrijd en finishte zij als 22ste met haar Asqan (v.Aparan). Op de 80 kilometer bemachtigde Nanke Stein een dertiende plaats met Shiva (Shagya-Arabier v.Monsun).

De daarop volgende wedstrijd op Nederlandse bodem was de tweedaagse in Leersum (13 en 14 april), beter bekend als endurance Utrechtse Heuvelrug rit. Hier konden diverse afstanden gereden worden, over één of twee dagen. Op de eendaagse afstanden op zaterdag waren de best presterende Arabieren Shakaan Al Jarra (v.Sheikan Star), gereden door Linda van der Horst, met een eerste plaats op de 45 km en Amarin Star (v.Aron) en Habib's Bahira (v.Poker) met een tweede en derde plaats. Laatstgenoemden werden gereden door respectievelijk Ingrid Langen en Ad Exalto. Op de tweedaagse wedstrijd over 64 km (klasse 2) ging de eerste prijs naar Marieke de Vos met haar Firuza Telloh (v.Rh Pajkovski) met een gemiddelde snelheid van ruim 13 km/u. De derde en vierde prijs gingen naar Myrna Eindhoven en Patricia van den Berghe met hun Arabische volbloeden Il est Beau (v.Krimh) en RB Bashirah (v.Nils). Op de afstand van 107 km (een klasse 3 bij een tweedaagse) wist Mandy Bertens met haar Shagya Arabier Kayros-D (v.Nicolo) een vierde plaats te bemachtigen.

Dat leeftijd geen rol hoeft te spelen bewees opnieuw Marly van Ditzhuyzen met haar 17-jarige Czarownica LB (v.Afganistan), zij legden deze twee dagen in totaal 160 km met een gemiddelde snelheid van 12,5 km/u succesvol af en als enige deelnemster aan deze klasse 4 mocht ze met de eerste prijs naar huis. Het begin van een nu al succesvol seizoen voor Marly.

Ook op zondag 14 april kon men in Leersum een eendaagse starten en wel over de volgende afstanden: 45, 60, 85 en 98 kilometer. Ook hier weer meerdere goed presterende Arabische Volbloeden, zo ging de eerste prijs op de 45 km naar Anouk Nijssen met haar Pg's Rachanouka Star (v.Sihanouk). Een derde plaats was voor Annika Bleeker met Alina (v.Nougatin). Op de lange afstand in de klasse 2 (60 km) won Jeroen Flipse met zijn Akhal Teke kruising Voorwijk's Jolie Coeur. De 85 km werd door drie Arabieren succesvol volbracht, te weten Noniusz (v.Wachlarz) van Suzanne Pen, met gemiddeld 14,6 km/u ging deze combinatie er met de eerste prijs vandoor. Een tweede prijs was er voor Annelies de Boer-Warmenhuizen met de ruïn Jovanni (v.Chantal's Alcazar). Helene Baayen plaatste zich met Kain (v.Sheikan Star) als vijfde. Op de overige afstanden deden geen Arabische Volbloeden mee.

De organisatie van endurance Utrechtse Heuvelrug rit wordt geleid door Mariëtte Schellingerhout. Zij is met haar team (organiseren doe je tenslotte nooit alleen) de drijvende kracht achter twee nationale en twee CEI endurance wedstrijden in Nederland en levert daarmee een essentiële bijdrage aan de

wedstrijdkalender voor endurance minnend Nederland.

Op 14 april was er tevens een nationale wedstrijd in Spa, België, met een relatief groot Nederlands deelnemersveld. Deze grote opkomst werd mede veroorzaakt door een trainingsweekend dat de bondscoach Emile Docquier en zijn vrouw Kristel van den Abeele voorafgaand aan deze wedstrijd georganiseerd hadden. Op de 40 kilometer behaalden Hanneke Kal met Volna Khan (Akhali Teke x Arabier) en Geke Verhoog met haar jonge aanwinst Tiaret Larzac (v.Said Lotois) een negende en tiende plaats. Michelle Simons won met Olivia (v.Lobeke) de 60 kilometer. Op de 80 km wist Eva de Vries met Valaam (v.Marcipan) een mooie tweede plaats te bemachtigen met een gemiddelde snelheid van 15 km/u. Davyenne Theunissen reed haar halfbloed merrie Hinde (v.Araf El Maklouf) naar een tiende plaats op deze afstand.

Chantal Palfanier met Bright Magic in de 60 km te Ermelo

Een nieuwe wedstrijd op de kalender dit jaar was Renesse op zaterdag 20 april. Ingesloten tussen de grote wedstrijden in Leersum en Ommen kende deze nieuwkomer helaas een beperkt aantal inschrijvingen. Het enthousiasme van de organisatoren, de prachtige omgeving en de unieke locatie (Zeeland) maken deze wedstrijd desalniettemin tot een waardevolle aanvulling op onze kalender en we hopen dan ook dat deze wedstrijd in de komende jaren uit zal groeien tot een drukbezocht evenement. De impulsrubriek over 20 kilometer kende 13 startende combinaties, waarvan Habib Teb (v.A.F. Esquire) de best presterende Arabier was. Gaby Kok wist met een gemiddelde snelheid van 10,3 km/h een tweede prijs te bemachtigen. Op de 35 kilometer presteerde de aansprekende hengst Gusar Khan het beste, Jet Duinmeijer reed deze zoon van Kubinec naar een derde plaats. De vierde plaats was voor Femke Roufs met Klava (v.Kupol).

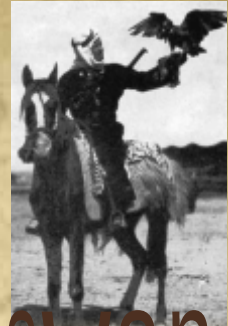
Op dezelfde dag reisde Carmen Römer af naar het Belgische Beernem om daar met Saladin Da (v.Altis Del Sol) een 13de plaats te behalen op de 80 kilometer met een snelheid van 13,5 km/u.

Ruim een week later was de Rabobank-Vechtdalrit in Ommen over vier afstanden. Deze goed georganiseerde wedstrijd met als uitvalsbasis manege Laarbrug is al jaren vaste prik op de endurance kalender en werd ook dit jaar weer goed bezocht. In totaal verschenen er 60 combinaties aan de start. Best presterende Arabieren op de 25 kilometer waren Muranas

Nathalia (v.Alishaar El Bri) en Eenhoorn's Dahrouck (v.Lobeke) op een zesde en zevende plek. Ruiters waren Karina Rigter en Ad Exalto. Ook op de 35 kilometer helaas geen Arabieren in de top 3, Olivia Eloï was met haar Magic-joy (v.Moshai) de best presterende combinatie met een Arabisch Volbloed in deze klasse, zij behaalden een zesde plaats. Op de lange klasse 2 over 59 km was het Arabisch ras juist weer sterk vertegenwoordigd, van de 24 combinaties deden er maar liefst 11 Arabische volbloeden mee. Van deze wist Anouk Spoelstra met Rakesh G, een zoon van Altis del Sol en gefokt door de heer Giesbers, de beste prestatie neer te zetten: met een gemiddelde snelheid van bijna 15 km/u wist zij een derde plaats te bemachtigen. De vierde en zesde prijs gingen naar respectievelijk Faoud Zaazous met Bayan Bin Bora (v.Bka Il Nero) en Els Maane met Edessa (v.Monitor), eveneens gefokt door Giesbers. Een derde fokproduct van Giesbers, Tanimara G (ook van Monitor) werd door Helen de Vries naar een zevende plaats gereden. De winnares van de klasse 3 (83 km) was Siska Schiphorst met de 14-jarige Marathon (v.Balasjow).

Op zondag 12 mei vond de nationale wedstrijd in Ermelo plaats, er werd gereden over vier afstanden in twee klassen. Ook hier een groot deelnemersveld: ruim 130 combinaties meldden zich op het terrein van de KNHS in Ermelo. Beste combinatie in de impulsrubriek (20 km) was Francien Hagedorn met El Azhar FM (v.Fhj Alexander) met een zevende plaats. In de klasse 1 over deze afstand wist Eelke van Drunen opnieuw goed te presteren, met Mir el Mahdi (v.Zvara Marifnaash) werd hij vijfde. Op de 30 kilometer werden ook goede resultaten behaald door de Volbloed Arabieren: de eerste drie plaatsen waren voor dit mooie ras. Als beste presteerde Khannon (v.Aja Shakakhan) met Marion Kouffeld. Zij reed exact 13 km/u. Met een marginaal verschil (gemiddelde snelheid 12,97) werd Silvia van der Veen met A.F. Thabay (v.Kubay Khan) tweede en Tryntsje Leenstra kon haar direct feliciteren want met een gemiddelde snelheid van 12,968 km/u finishte ze met Lorenzo, eveneens een nakomeling van Aja Shakakhan, vrijwel gelijk met Silvia. De maximale snelheid in de klasse 1 is 13 km/u, wat deze winnende snelheden direct verklaart. Op de korte klasse 2 (40 km) is er geen maximale snelheid maar werd er niet veel harder gereden. Carmen Römer reed Saladin D.A. (v.Altis del Sol) naar een mooie tweede plaats met ruim 14 km/u. Zij liet de overwinning aan een van haar ervaren wedstrijdpaarden (Joker R, NRPS) met de jonge Desirée Warmenhoven. Mooi om te zien hoe ervaren ruiters op deze wijze jong talent begeleiden in de sport. Een vijfde plaats was er voor de kleine maar dappere Shatranj Akhdhar (v.Shaho). Dit fokproduct van Esther Groen werd gereden door Natasja van Galen, een gelegenheidscombinatie die we vast vaker gaan zien op de wedstrijden. Op de langere klasse 2 (60 km) wist Heidi Witjes opnieuw haar Magnum Opus One (v.CE Magnum) naar een mooie derde plaats te rijden, met ruim 15,5 km/u was dit de best presterende Arabier. Ook Annelies de Boer reed zichzelf en haar Giovanni (v.Chantal's Alcazar) weer in de prijzen, ditmaal een vierde plaats met een snelheid van 15,5 km/u. Plaats zes tot en met tien werden eveneens bezet door vertegenwoordigers van dit mooie ras, te weten Eenhoorn's Dahrouck (v.Lobeke), gereden door Jeanette Wilhelm, Habib's Bahira (v.Poker), gereden door Ad Exalto, Jnt Callista (v.Kais), gereden door Henny Hoeksma, Bright Magic QA (v.Aurilla Gold), gereden door Chantal Palfanier en Assuan ibn bint Taghreed (v.Mashar II), gereden door de Duitse Petra Meitner. Een top tien om trots op te zijn!

De woestijn Arabieren ook wel 'Asil' genaamd, stammen hoofdzakelijk af van foklijnen van de bedoeïenen. De blue star catalogus, uitgegeven in 1961 door Jane Liewellyn Ott, registreerde welke paarden afstamden van de lijnen die oorspronkelijk gefokt werden door de bedoeïenen. Arabieren met een zogenaamde 'blue star' of 'blue list' zijn vandaag de dag heel zeldzaam.

De avonturen van Raswan

Door: Marijke Slok Soede

Wat dit type Arabier zo bijzonder maakt, heeft te maken met de natuurlijke selectie die de bedoeïenen hanteerden. Alleen de snelste, best producerende en hardste paarden bleven in leven want meer dan de helft van het paardenbestand van de bedoeïenen haalde hun 4e levensjaar niet.

Om de woestijn Arabier te leren kennen moet je zijn meester leren kennen. Een stamlid, primitieve nomade en gevreesde krijger van de woestijn, die het Arabisch schiereiland doorkruiste om te overleven op het weinige dat de woestijn te bieden had. Zijn afhankelijkheid van paarden en kamelen bepaalde zijn manier van

leven. Zijn paard was zijn kompaan, zijn vervoermiddel, zijn wapen en levensredder. Dit besef maakte de bedoeïenen fanatiek in het vergaren van kennis van inteelt, lijnteelt, de invloed van de merrielyn en de selectie van fokdieren op basis van zuiverheid en prestaties. In oorlogen werden door de cavalerie hele naties veroverd, maar de bedoeïenen bleven lang onoverwinnelijk wat zij grotendeels wijten aan de superioriteit van hun woestijn Arabier. Miss Ott was niet de eerste die zich boog over de registratie van de woestijn Arabier. De Duitser Carl Reinhard Schmidt geboren in de buurt van Dresden in 1893, staat bekend als een van de grootste kenners en beschermheren van het *Asil Arabische paard*. Hij schreef talrijke boeken over Arabische paarden en de bedoeïenen. Hij publiceerde naast zijn avontuurlijke boeken ook de *Raswan Index*, een uitgebreid register met stamboom-informatie.

Als vijfjarige kreeg Schmidt van zijn vader zijn eerste pony waarmee hij, vaak in gezelschap van zijn oom die boswachter was, heerlijke buitenritten maakte. Zijn belangstelling voor Arabische paarden werd gewekt tijdens een van de ritten waarbij zijn oog viel op de Shagya-Arabische merrie van de jonge Prins van

Saksen. De merrie speelde in het water met haar eigen spiegelbeeld.

Toen Schmidt afstudeerde stuurden zijn ouders hem drie weken naar Griekenland. Deze reis was het begin van zijn zoektocht naar het perfecte paard. Schmidt las alle naslagwerken over paarden uit

de oudheid en ook de twee delen van Lady Anne Blunt's uitgaves van 'A Pilgrimage to Nejd', die hem inspireerden Europa te verlaten. Hij reisde voor het eerst naar het Midden-Oosten in 1911 op uitnodiging van zijn neef, die werkzaam was bij een handelsonderneming in Cairo. Hij vond werk bij de Santa Stefano Farm ten oosten van Alexandrië, waar hij verantwoordelijk was voor irrigatie technieken. Enthousiast

geraakt door zijn brieven, vertrok zijn toen 16-jarige zus Charlotte ook naar Egypte. Tijdens hun excursies te paard in de omgeving van Alexandrië, kwamen zij voor het eerst in contact met de bedoeïenen. Schmidt ontmoette Sjeik Ammer Ibn-el-Aide van de Zou

Ali stam, gezeten op de rug van de kleine Arabische hengst Ghazal (Arabisch voor gazelle). In de Sjeik's tent maakte hij kennis met de gewoontes en het gezinsleven van de bedoeïenen. Niet veel later leerde Schmidt de voormalige stalmeester van de Egyptische Koning (Khedive) Tewfik kennen, Marzuki, die hem aanbood een gezamenlijke reis naar Jeruzalem en Damascus te maken om alles te weten te komen over de paarden en fokkerij van de bedoeïen stammen. Als teken van zijn vriendschap leende Sjeik Ammer zijn hengst Ghazal uit voor deze reis. Een jaar lang dwalend door de woestijn, trok hij op met nomadische stamleden en raakte hij bekend en hun manier van leven, religie en de sociale structuur. Deze eerste reis leidde tot een hechte band met de jonge bedoeïenen Prins Fuaz die tot zijn dood stand hield. In Schmidt's boek '*Drinkers van de Wind*', omschrijft hij dat deze reis hem heeft doen beseffen dat de hengst Ghazal een ware vertegenwoordiger was van het Asil Arabische paard, zijn droompaard.

Onrustige tijden braken aan. Gedurende WO I meldde hij zich als vrijwilliger aan bij de Duitse ambassade in Constantinopel en vocht hij in Galipoli en bij het Suezkanaal, waar hij gevelt werd door malaria en tyfus. Ook streed hij in Mesopotamië (nu Irak) voor hij vertrok naar de Oekraïne in 1917, waar hij getuige was van de Russisch-Duitse wapenstilstand. Op weg naar Dresden raakte hij verzeild in de Oktober Revolutie in Warschau. Eenmaal terug in zijn

Cairo, beeld van Ibrahim Pasha

Lady Anne Blunt

Raswan

geboortestad voelde hij zich alles behalve thuis en besloot hij te emigreren naar Amerika. In Oakland, Californië raakte hij bevriend met de Arabieren fokker Kellogg (ja, de man van de cornflakes). Kellogg vroeg Schmidt om mee te reizen naar de Crabbet Stud in Engeland van Lady Wentworth, dochter van Lady Ann Blunt, om een aantal paarden aan te schaffen. Het beste paard was de in 1921 geboren hengst Raswan, een zoon van de beroemde hengst Skowronek uit de merrie Rim. Helaas stierf Raswan kort daarna bij een tragisch ongeval. Hij liet slechts 3 nakomelingen in Engeland achter, maar kreeg niet de kans voor nageslacht te zorgen in Amerika. Schmidt was daar zo kapot van dat hij zwoer de naam van Raswan in leven te houden en veranderde zijn naam in Carl Raswan.

Kuhailan Haifi

Ofir

Negma

Schmidt, vanaf nu dus bekend onder de naam *Raswan*, kwam graag bij Kellogg over de vloer. Hij trainde onder andere de filmster-hengst Jadaan (v. Abbeian u. Amran). In april 1926 diende Raswan als een stunt dubbel voor de acteur Rudolph Valentino tijdens opnames van de film 'Son of the Sheik'. Raswan onderhield goed contact met zijn vrienden uit de woestijn en was getuige van de radicale ontwikkelingen en de daling van het aantal zuivere Arabische paarden door gevechten, droogte en de opkomst van gemotoriseerde voertuigen. Op 15 april 1929 werd Carl Raswan formeel toegevoegd als lid van de Ruala en de Nuri Shaalan, een grote eer voor een Christelijke Europeaan. In datzelfde jaar bemiddelde Raswan bij een vredesakkoord tussen de 21 leiders van rivaliserende bedoeïenen stammen. Zijn ervaringen werden beschreven in zijn boek *'De Arabier en zijn paard'*, maar ook in de tekst van het boek *'Het Arabische paard'* door U. Guttman. In 1929 vergezelde Raswan de Amerikaanse fokker W.R. Brown op een reis naar Egypte en Syrië op zoek naar woestijn paarden. Brown schreef hier later het boek *'Het paard van de woestijn'* over maar vanwege de slechte verstandhouding tussen Brown en Raswan werd Raswan's betrokkenheid nergens vermeld.

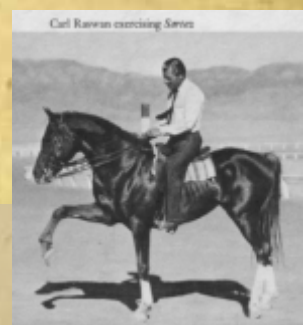
Eind jaren 1930 fokte Raswan zelf Arabieren op een kleine boerderij in de bergen van New Mexico. Hij bleef prominenten uit de Arabieren fokkerij vergezellen op hun reizen naar het Midden-Oosten. Zo bemiddelde hij bij de aankoop van de hengst Jasir gefokt door Prins Mohammed Ali Tewfik uit Egypte. De zoon van hengst Mabrouk Manial uit moeder Negma kwam in 1925 naar Duitsland en liet 40 nakomelingen na bij Weil-Marbach. Tijdens een andere reis met de Poolse prins Roman

Sanguszko en zijn stud manager, Bogdan Zientarski, reisden ze een jaar lang circa 12.000 km door het Midden-Oosten en bekeken meer dan 10.000 paarden. Het resulteerde in de aankoop van vijf hengsten en vier merries, waarvan de

hengst Kuhailan Zaid db (= *desert bred*) vertrok naar de Hongaarse stoeterij van Bábolna. De andere paarden vertrokken naar de Poolse stoeterij Gumniska waaronder de hengst Kuhailan Haifi, vader van de hengst Ofir, die op de Poolse Staatsstoeterij Janów Podlaski van verregaande invloed was op de fokkerij. Raswan en Zientarski ontwikkelden een hechte vriendschap. In de zomer van 1936 reisde Raswan wederom naar het Midden-Oosten met het doel een bezoek te brengen aan zijn Arabische vrienden. Maar door de politieke situatie was de autoreis van Cairo naar Aqaba in het huidige Jordanië een gevaarlijk avontuur. Zijn reis beschreef hij in zijn boek *'Escape from Bagdad'*. Na het verschijnen van zijn boek *'Sons of the Desert'* dat hij schreef tijdens WO II, maakte hij zijn volgende project bekend: het samenstellen en publiceren van een index van alle Arabische stambomen, waarin bedoeïenen fokkers en de export van Arabieren van de afgelopen 100 jaar naar Europa en Amerika zou worden vastgelegd. De 'Raswan Index' nam veel meer tijd in beslag dan gepland en werd uiteindelijk gepubliceerd in zeven delen waarvan het laatste deel na zijn dood uit kwam onder toezicht oog van zijn tweede vrouw Esperanza Raswan. Vandaag de dag is de Raswan index nog steeds een belangrijk naslagwerk voor fokkers van Arabische paarden. Tegen het eind van zijn leven prees Raswan openbaar de levensstijl van de bedoeïenen, de kinderen van Ismaël, hun waardigheid, hun leven in vrijheid, hun ercode, hun principes en hun betrokkenheid bij de natuur en alle dieren. Op 14 oktober 1966 overleed Raswan in Santa Barbara, Californië, vermoedelijk door longproblemen (stoflongen) die hij had overgehouden aan de zandstormen in de woestijn. Na zijn dood ontvingen zijn vrouw en kinderen 1.967 condoleances van Mútab Prins Fawaz as-Shaalan en de Ruala, waarin zij meldden met het verlies van Carl Raswan (alias Abd al-Aziz Ibn Radhwan, de Ruala) een trouwe, liefhebbende vriend verloren te hebben.

Paarden kwamen per boot naar Europa

Carl Raswan exercising Samir

Detail uit *'Drinkers van de Wind'*:

De stam van de Ruala was de grootste, rijkste en meest oorlogszuchtige in Arabië. Raswan schrijft: "14 april: vandaag hebben we het meest prachtige

schouwspel van de woestijn gezien: het Ruala kamp. We bereikten het kamp heel plotseling, via een lage heuvelrug van stijgende grond en keken naar beneden over de vlakte van Saigal en zagen het bedekt zover het oog kon reiken met een ontelbare hoeveelheid tenten, mensen, merries en kamelen. We schatten het aantal tenten op 20.000 en het aantal kamelen op 150.000. Bij dit aanzicht voelde ik een emotie gelijk aan het voor de eerste maal aanschouwen van de zee. Niets dat we tot dusver gezien hebben benadert dit..."

De chique aanspreektitel van edel dier heeft het paard te danken aan het feit dat het zich al eeuwenlang ten dienste heeft gesteld van de mens. De drie edelste rassen ter wereld zijn het Arabische Volbloed, Engelse Volbloed en de kruising tussen deze beide, de Anglo-Arabier die haar oorsprong heeft in Frankrijk.

EEN KIJKJE IN DE 'FRANSE KEUKEN'

Door: Marijke Slok Soede

In het Romeinse Rijk werden er al wedstrijden gehouden tussen Arabische stammen. In Europa kent Frankrijk een rijke traditie in de fokkerij van renpaarden. De Franse klassiekers staan over de hele wereld in hoog aanzien.

De Fransman Geoffroi Helie de Pompadour herbouwde in de 15e eeuw een kasteel uit 1026 tot een weelderig optrekje. Zijn erfgenamen stierven uit en het domein kwam drie eeuwen later in bezit van Koning Lodewijk XV, die zijn liefde Madame d'Etioilles het landgoed liet betrekken. In de geschiedenisboeken is zij beter bekend als Madame de Pompadour die er in 1751 een stoeterij stichtte. Na de Franse revolutie herstelde Napoleon Bonaparte de accommodatie voor zijn cavalerie. Napoleon's lievelingspaard Marengo was - hoe kan het ook anders - een kleine Arabische schimmel hengst die hem bij stond tijdens al zijn slagen.

Vanaf 1870 werd Pompadour een Nationale Stoeterij (Haras National), waar tot op de dag van vandaag nog altijd paarden worden gefokt. Pompadour, aan het hoofd van alle Franse Nationale Stoeterijen, is de bakermat van het Anglo-Arabische

paard en de rennen met dit ras. Er worden op de stoeterij verschillende rassen gehuisvest waaronder Arabische en Anglo-Arabische volbloeds maar ook koudbloeden zoals de Ardenner, het Bretonse paard en de Pecheron. De omgeving van de Limousin is ronduit schitterend. Niet verwonderlijk dus dat op deze oogstrelende plek al 39 keer de Franse Nationale Kampioenschappen voor Arabische Volbloedpaarden werden gehouden.

Het oorspronkelijke doel van de Franse staatsstoeterijen was het fokken van een goed cavaleriepaard met snelheid en uithoudingsvermogen. Voor de fok van een Arabier met het ideale atletische vermogen volgden de Fransen ruim honderd jaar geleden hun eigen weg, de 'snel'weg welteverstaan. De Polen bijvoorbeeld hadden een voorkeur voor Kuhailan en Seglawi stammen omdat zij er waarde aan hechtten het zogenaamde Arabische type te behouden. De Fransen namen echter een andere route. Er werd geselecteerd op geschiktheid voor de renbaan en niet op het zogenaamde 'type', wat voor de Fransen sowieso als een oppervlakkig aspect van het ras gold omdat slechts een paar stammen van de woestijn Arabieren over het specifieke Arabische type beschikten.

Veluws museum Hagedoorns Plaatse

Tentoonstellingen:

6 maart t/m 28 december
Ondergoed bijzonder goed

2 april t/m 28 december
Het brieschend paard, aquarellen van
Rien Poortvliet

Voor openingstijden en prijzen; kijk op www.hagedoornsplaatse.nl

De laatste jaren zijn Arabierenrennen steeds populairder geworden en is de interesse in het fokken van renarabieren toegenomen. Door de toenemende internationale contacten komen er steeds meer buitenlandse paarden op onze banen en dat geeft Arabierenliefhebbers gelegenheid om ook eens wat anders te bekijken dan wat je normaal op een show of hengstengala te zien krijgt.

RENARABIEREN

Door: Saskia Klaassen

De Arabische Volbloedpaarden gefokt in Polen en Rusland zijn al generaties lang ook op de renbaan beproefd en uit deze twee populaties komen regelmatig goede renarabieren voort. In toenemende mate spelen Arabieren met Frans bloed internationaal een belangrijke rol. Combinaties van Russisch/Poolse/Frans bloed hebben als voordeel dat ze het Arabische type en het prestatievermogen van de Russisch/Poolse kant verenigen met de snelheid van de Franse kant, maar ook dat ze een *outcross* vormen voor de Franse renarabier die op een nogal smalle basis is gebouwd. De Fransen hebben al een hele tijd Arabieren voor de rennen gefokt maar er is een periode geweest waarin Arabierenrennen niet zo populair waren

Manganate

waardoor fokkers hun bestanden flink uitdunden. Toen de belangstelling voor Arabierenrennen groter werd, waren er niet zoveel zuivere Franse renarabieren meer en bovendien waren ze onderling behoorlijk nauw verwant. De lijn van *Magnésie* bijvoorbeeld, waar

Manganate uit voortkomt, is behoorlijk overheersend.

Als uitkruising gebruikten de Fransen paarden zoals *Grabiec* (Branibor/Gastronomia), waardoor nieuwe genen en nieuwe kleuren in de populatie Franse Arabieren terecht kwamen. Zie je een Franse renarabier met de schimmelkleur, dan is die heel vaak van gedeeltelijk Poolse afkomst. De oorspronkelijke Franse Arabier is altijd vos of bruin.

Een andere, en meer recente, bron van schimmelkleur in Franse renarabieren is de *desertbred* Amer. Er zijn nu al heel wat nakomelingen van hem op de baan geweest en zonen van hem verschijnen nu als dekhengst. De bekendste zijn Dahess (Amer/Danie du Cassou), die in 2007 de beste renarabier wereldwijd was, Majd Al Arab (Amer/Djelmila), die in Frankrijk, Qatar en Engeland rennen won en Nizam (Amer/Nerva du Cassou), die eveneens een internationale meervoudige winnaar is. Over de pedigree van Amer is nog het nodige te doen geweest; er zijn mensen die een hengst recht uit de woestijn nogal verdacht vinden: is het wel een echte Arabier? Het duurde even voordat de pedigree van Amer gepubliceerd werd.

Amer

Dahess

De formule: Franse Arabier x desertbred is nog een keer uitgeprobeerd en wel met *Tiwaïq*, een in 1982 geboren bruine desertbred. Als je zijn pedigree probeert te achterhalen vind je na zijn naam een grote witte vlek en de mededeling dat '*all bedouin horses in the Saudi Arabian studbook have been confiscated in the past by their King; that does not mean that all bedouin horses were pure Arabian horses*'.

En als je het overzicht van de ter dekking staande renarabieren in

Tiwaïq

Frankrijk online krijgt, zie je bij paarden als Baseq Al Khalediah (Tiwaïq/Keheilan), groep 1 winnaar en beste driejarige in 2010, geen pedigree staan. Het kan natuurlijk zijn dat, net als bij Amer, later een pedigree gepubliceerd wordt.

Tenslotte kun je als fokker van renarabieren nog een derde exotische bron aanboren: die van *Irakese Arabieren*. Er staan een aantal ter dekking in Frankrijk via diepvriessperma, zoals *Hilal Al Zaman* (Mencour/Amal Althania), winnaar van 17 rennen waaronder vele groep 1 rennen; *Al Harith* (Asad Saif/Wadha Al Thania), winnaar van 3 rennen, en *Izz Al Khail* (Matador/Amal Althania), een ongeslagen winnaar van zes rennen. Nadere analyse van hun pedigrees toont dat ze meestal een mengsel zijn van Frans (Mencour) en Russisch (Matador) bloed met Iraaks bloed. Ga je nog wat dieper in de pedigrees graven dan vind je ook nog Crabbet bloed via Asad Saif-Zad el Rakib-Valiant Gold-General Gold- General Grant- Raktha- Naseem- Skowronek.

De hier genoemde Irakese paarden zijn gefokt door de Al Nujaifi Farm, die al 100 jaar actief is in Irak. Eigenaar is de

Hilal Al Zaman

Izz Al Khail

familie Al Nujaifi, gerepresenteerd door Dr. Mohammad Al Nujaifi die de stoeterij geërfd heeft van zijn vader, sheikh Abdulaziz bin Mohammad Al-Nujaifi, de oppersheik van de Bani Khalid stam in Irak.

De Bani Khalid wordt door Erika Schiele in 'Arabiens Pferde, Allahs liebste Kinder' tot

de Noordelijke Arabierenstammen gerekend, die vanuit het Arabisch schiereiland naar Syrië en Irak trokken. Volgens dr. Mohammad Al Nujaifi is zijn familie op uitnodiging van Sultan Murad IV in 1638 naar het noorden getrokken en kreeg zij van de Sultan een groot gebied met 50 dorpen in de provincie Nineve, 50 km ten noorden van Mosul in Noord Irak.

Over de geschiedenis van de Irakese Arabier en de Al Nujaifi paardenfokkerij in het bijzonder heeft Mohammad Al Nujaifi een boek geschreven: 'The Purebred Arabian Horses of Iraq – Myths and Realities'. In dit boek beschrijft Al Nujaifi de mythen en legenden die in de Arabische wereld over het Arabische paard bestaan; maar vooral ook de geschiedenis van het Arabische paard in Irak.

Dit blijkt een geschiedenis vol voetangels, klemmen en horden te zijn, want om te beginnen kleven aan 'Iraqis', zoals ze vaak genoemd worden, vaak verdenkingen van onzuiverheid. Ze zijn groot en goede renpaarden, dus het zullen wel als Arabieren vermomde Anglo-Arabieren zijn, zo is het algemene idee. In een speciaal hoofdstuk over de hengst Tabeeb, ook bekend onder de namen Al-Suri of Dhaman Amer, probeert de schrijver duidelijk te maken hoe zulke verhalen de wereld in komen en waarom ze onjuist zijn.

Verder blijkt dat in een land als Irak het nogal vervelend kan zijn als je een goed paard hebt en de machthebbers daar achter komen. Die kunnen dan gewoon het paard opeisen om het daarna te castreren of aan een bevriende machthebber te schenken. Zo is nogal wat goed potentieel fokmateriaal verloren gegaan. Ook kunnen de autoriteiten plotseling besluiten rennen te verbieden, waarna er niets anders opzit dan de paarden in Libanon uit te laten komen, waarna even plotseling het eerdere besluit wordt teruggedraaid en het hele rencircus weer terug naar Irak verhuist.

Als klap op de vuurpijl komt daar nog de invasie van de Amerikanen in Irak en alle ellende die daarmee samenhangt bij. Dat er nog renarabieren in Irak gefokt worden is eigenlijk een wonder. En dat er nog een WAHO-erkend stamboek bestaat eigenlijk ook. Dit alles is in het boek van dr. Mohammad Al Nujaifi te lezen, en er valt ook heel veel te zien, namelijk talloze foto's van vroegere en huidige Irakese Arabieren.

Zeer interessant is het hoofdstuk waarin de schrijver vertelt welke Irakese Arabieren werden uitgevoerd naar Engeland en Turkije en welke invloed ze daar hadden. Van de naar Engeland uitgevoerde paarden is Takritiyah ons al eerder bekend als voormoeder van Jashin en Efar, die in Nederland ter dekking stonden. Als je in oude Engelse Arabieren pedigrees gaat graven zou je nog hier en daar een Iraqi kunnen vinden.

De naar Turkije geëxporteerde paarden vormden de basis voor de Turkse Arabier. Tot voor kort werden die geheel apart, zonder buitenlands bloed, gefokt. Tegenwoordig wordt ook in Turkije Russisch bloed ingebracht.

Doordat Irakese Arabieren gekruist zijn met Crabbet- en Russisch bloed behoren ze tot de zeer grote groep Arabieren die connecties hebben met paarden uit de Blunt fokkerij. Turkse Arabieren die nog niet gekruist zijn met Russisch bloed hebben die connectie niet en zijn dus niet-Blunts, en behoren, samen met zuivere *Iranian Asils* en *Bahreinis*, alsmede *Davenport* en *Blue Stars*, tot de 'Sharps'.

Voor de biodiversiteit van het ras is het belangrijk dat er voldoende variatie in bloedlijnen blijft bestaan. Het gebruik van Irakese renarabieren kan, als ze nog voldoende oorspronkelijk Irakees bloed hebben, daar aan bijdragen.

Voor fokkers die eens wat anders willen proberen zijn de Irakese renarabieren een mogelijk alternatief. Het boek van dr. Mohammad Al Nujaifi geeft interessante informatie, maar helaas ontbreekt een register en ook zijn de namen niet altijd op dezelfde manier omgezet van het Arabische schrift naar het Westerse. Dit maakt het opzoeken van namen voor pedigree research niet altijd even makkelijk.

Dat neemt niet weg dat het fascinerende lektuur is uit een van de landen van oorsprong van het Arabische Volbloed paard.

Het boek is verkrijgbaar via dhr. Bogaard van Euro Center.

Maar welke bloedlijnen de renarabier ook heeft, hem of haar te zien rennen blijft fascinerend. Ik zie u, mede-AVS leden, graag terug op de renbaan!

GEEF NU UW FAVORIET OP VOOR DE WAHO TROPHY 2013!

Via de link op onze website: <http://www.avswb.org/data/file/Secretariaat/Formulieren/WAHO-TROPHY.pdf> kunt u een WAHO voordracht formulier downloaden waarop u uw voorkeur aan kunt geven van uw favoriete Arabisch Volbloed die in Nederland is gefokt, geregistreerd en leeft. De genomineerden moeten aantoonbaar, op bijzondere wijze gepresteerd hebben in de sport, de show en/of de fokkerij,

in het heden of het verleden, liefst op een veelzijdig en internationaal niveau.

Voorgedragen paarden worden door een commissie tegen elkaar afgewogen en de eigenaar mag met het winnende paard op de Nationale in Raalte 15 september de WAHO Trophy in ontvangst nemen.

Aan u het initiatief om één van onze kanjers voor te dragen!

Op uitnodiging van de AVS Endurancecommissie verzorgde Karel de Lange op 25 november jl. een clinic over de invloed van het skelet op de beweging van het paard. Alleen met een evenwichtige bouw en goed skelet kan een paard optimaal functioneren en bewegen, zo benadrukt De Lange. Gedegen kennis van het paardenskelet is daarom onontbeerlijk voor alles dat betrekking heeft op paarden: fokkerij, berijden, training, prestaties in de sport. Een weergave van zijn uitgesproken visie op de bouw, het skelet en de bewegingen van het paard.

ELK PAARD GAAT ZOALS HIJ STAAT...

KAREL DE LANGE OVER BOUW, SKELET EN BEWEGING

Door: Bernadette Kramer

Karel de Lange begint zijn verhaal bij de evolutie van het oerpaard. Het paardenskelet is in de loop der tijd ontstaan door continue aanpassing op leefomgeving, klimaat, voeding en natuurlijke vijanden. In essentie draait die evolutionaire aanpassing om het zo optimaal mogelijk laten functioneren en bewegen van het paard. Spieren en pezen spelen daarbij niet zo'n grote rol als wellicht verwacht. Alleen een zuiver functionerend skeletmechaniek en een evenwichtige bouw stellen een paard in staat om zich lichtvoetig met tact te verplaatsen, dus in een zuiver ritme met gelijke gewichtsverdeling van zijn massa (de romp) over de dragende ledematen (de benen) zonder dat dit grote krachtspanning kost of overmatige slijtage geeft. Deze eigenschappen, tegenwoordig onmisbaar voor een (top)sportpaard, zijn in essentie al bij het oerpaard aanwezig.

Evolutie

De Lange onderscheidt in de evolutie van het paard twee oertypen, die hij het *Equus robustus* en de *Equus oriëntalis* noemt. Deze oertypen hebben directe nazaten in respectievelijk het Przewalskipaard en de Arabier. Het *Equus robustus* kwam met name voor op het noordelijk halfrond in bosrijke gebieden met zachte ondergrond en een regenachtig, koud weertype. Het *Equus oriëntalis* daarentegen leefde in de droge hitte van de Arabische steppe met een harde bodem. Het robuuste oerpaard staat aan de basis van de huidige (Europese) ponyrassen, het oriëntaalse paard bij de warmbloedrassen.

Afb. 1: Deze Przewalski paarden tonen nog steeds het compacte lichaam van de het robuuste oerpaard met de sterke voorhand, de korte nek, het relatief grote hoofd en het bolle neusprofiel. Net als hun voorouders staan Przewalski's bovendien bekend als schuw, moeilijk in de omgang en soms ronduit agressief, ook in dierentuinen (zoals hier Blijddorp, Rotterdam).

Deze verschillen in leefomgeving, klimaat en voedselpatroon hadden grote invloed op de ontwikkeling van beide paardtypen. Terwijl de *Robustus* relatief veel bladeren at in een voedselrijk gebied, kampte de *Oriëntalis* op de steppe regelmatig met schaarste aan grassen en water. Dit zorgde ervoor dat het oriëntaalse paard lange stukken achter elkaar leerde draven en galopperen om voldoende voedsel te kunnen verzamelen. Ook moest het zo efficiënt mogelijk omgaan met de bouwstoffen die het binnenkreeg. Het lichaam leerde vocht- en dus zoutverlies tot het minimum te beperken vanwege de invloed op de fysieke prestaties. Maar naast de verschillen in klimaat en voedsel hadden het robuuste en oriëntaalse

paard ook te maken met andere natuurlijke vijanden. Terwijl *Equus robustus* door wolven werd bejaagd, moest de *Oriëntalis* vrezen voor katachtigen, met name leeuwen. Om aan hun vijanden te ontkomen, ontwikkelden beide paardtypen een andere manier van reageren en bewegen. Voor de fokkerij van sportpaarden is de vooral de ontwikkeling van het oriëntaalse paard van belang.

Equus robustus

Wolven jagen hun prooi lange tijd op. Zodra het betreffende dier dodelijk vermoeid raakt, slaan ze toe door het van voren te bespringen. Het *Equus robustus* ontwikkelde ter verdediging een psyche en lichaamsbouw waarmee hij de uitputtingsslag kon doorstaan. Een afmattende sprint zou de achtervolgende wolf bijvoorbeeld genadeloos in de kaart hebben gespeeld. Het was voor het robuuste paard veel effectiever om de kalmte te bewaren en zijn energieverbruik goed te doseren. De *Robustus* leerde daarnaast om directe, frontale aanvallen af te slaan met brute kracht. *Equus robustus* beschikt daarom over een relatief kort maar sterk lichaam, goed bespied in de voorhand, met een stevige nek en zwaar hoofd met bol profiel (afb. 1).

Equus oriëntalis

Het oriëntaalse paard had daarentegen te duchten van een roofdier dat zijn prooi besluipt. Als een leeuw dicht genoeg is genaderd, zet het een spectaculaire sprint in en bespringt het zijn prooi van achteren. Om zich tegen deze aanvalstactiek te verweren, ontwikkelde het *Equus oriëntalis* een uitstekend gezicht- en reukvermogen. Daarnaast beschikt het oriëntaalse paard over veel acceleratievermogen, snelheid en wendbaarheid om aan zijn aanvalster te ontkomen. Bij directe aanvallen hadden de nagels van leeuwen en tijgers weinig grip op de gladde, zijdeachtige huid. *Equus oriëntalis* verweerde zich bovendien door hard achteruit te slaan of door te steigeren en slaand bewegingen te maken met de voorbenen. Indien nodig kon dit paard verticaal op (een van) de achterbenen staan en zich ook dan nog verplaatsen of wenden (afb. 2). Deze bewegingen komen nu nog steeds terug in de academische rijkunst bij oefeningen en school-sprongen als de levade, terre à terre, courbette en capriool.

Afb. 2: Dit reliëf uit de vierde eeuw v. Chr. toont Alexander de Grote strijdend tegen de Perzen tijdens de slag bij Issus (Archeologisch Museum, Istanbul). Goed te zien is hoe zijn paard Bucephalus, dankzij het lendenmechanisme, in balans op zijn achterbenen kan staan. Teruggaand op het oriëntaalse oertype, heeft het dier alle capaciteiten om goed te kunnen manoeuvreren in de strijd.

Maar ook in de springsport zijn ze van belang voor het goed afzetten en landen bij een hindernis.

Het lendenmechanisme

De verschillen in beweging en reactie tussen *Equus robustus* en *Equus orientalis* komen in het skelet vooral terug bij het bekken en het lendenmechanisme. Het oriëntaalse paard heeft vijf in plaats van zes lendenwervels, en vijftien in plaats van zestien ribben. Door het ontbreken van wervel en rib kan het zijn bekken veel beter naar voren kantelen dan de Robustus. Daardoor is het in staat zijn achterhand meer te laten dalen en zijn gewicht beter van de voorhand naar de achterhand te verplaatsen.

Een paard draagt in stand 60% van zijn lichaamsgewicht met de voorhand. Als het in beweging komt, kan het paard door het lendenmechanisme 10% naar zijn achterhand verplaatsen. Zodoende ontstaat een evenwichtige gewichtsverdeling over voor- en achterhand (50% om 50%), wat de basis is voor tactzuivere, ritmische, uitgebalanceerde bewegingen (afb. 4). Tegelijkertijd geeft de kanteling van het bekken ook de grootste efficiëntie met de minste slijtage van spieren, pezen en banden. Met slechts geringe krachtsinspanning kan de Oriëntalis zijn achterbenen optillen, midden onder het lichaam plaatsen en zijn lijf naar voren stuwten. Op het moment dat het achterbeen afzet, beweegt het bekken naar achteren. Als het achterbeen naar voren naar voren wordt gebracht, beweegt het bekken naar voren. Dit verende mechanisme geeft relatief weinig belasting van de ledematen en heeft een schokdempende uitwerking op rug, benen, gewrichten, hoeven en pezen.

De kanteling waarnemen

Het kantelen van het bekken is in beweging nauwelijks met het blote oog waar te nemen. Men kan eigenlijk alleen de gevolgen van het mechanisme zien doordat een bekkenkanteling goede tactmatige bewegingen geeft, oftewel: een los door het lichaam bewegend paard. Echter, tijdens het ontlasten en urineren is de kanteling wel zichtbaar. Een hengst die de beweging niet kan maken, zal bij het plassen de beide achterbenen zoveel mogelijk gestrekt naar achteren brengen en de gehele rug laten zakken. Bij het ontlasten kromt hij de rug en laat hij de achterhand dalen. Merries die hun bekken niet kunnen kantelen doen dit laatste zowel bij het urineren als ontlasten.

Als het bekkenmechanisme wel kan worden ingezet dan brengt de hengst bij het urineren zijn benen recht onder zijn lichaam. Vervolgens strekt hij de achterbenen, drukt zijn lichaam iets naar voren en plast. Bij het ontlasten duwt hij zijn lendenen eerst omhoog en vervolgens naar beneden. Merries brengen bij het urineren en ontlasten het bekken iets omhoog, zakken iets door

de achterbenen en duwen hun lichaam iets naar achteren. Door het bekkenmechanisme blijven de benen bijna recht onder het lichaam, ook bij mesten in beweging, zonder dat het paard zichzelf bevuilt.

Invloed fokkerij

Door natuurlijke evolutie zijn dus twee paardtypen ontstaan die beide geheel zijn afgestemd op hun omgeving, hun natuurlijke vijanden en hun optimale manier van bewegen. De natuur houdt deze goed functionerende typen in stand door telkens dezelfde modellen en dezelfde genen met elkaar te kruisen. Zo blijven de eigenschappen waarmee het robuuste en oriëntaalse paard kan overleven behouden voor volgende generaties. Met name de merries spelen in het doorgeven van de juiste genen een essentiële rol. Zij houden de soort in stand, hengsten verdedigen alleen hun kudde.

In de fokkerij heeft de mens nadrukkelijk ingegrepen op deze natuurlijke gang van zaken. Verschillende modellen en genen zijn met elkaar gekruist om zo specialismen te bewerkstelligen. Dat heeft niet altijd positief uitgepakt.

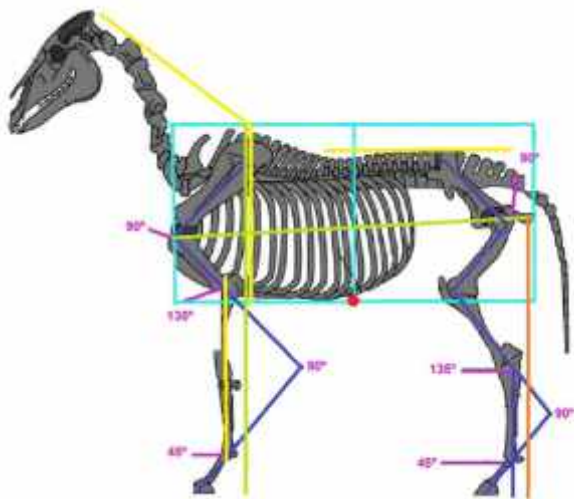
Bij renpaarden, zoals het Engels Volbloed, heeft men bijvoorbeeld een hoge achterhand gecreëerd met een lang achterbeen dat achter de massa staat en dat ver naar voren kan worden gebracht. Dit levert een hogere snelheid op bij de sprint. Maar het lange achterbeen brengt ook disbalans aan in het skelet. Doordat het lendenmechanisme niet in werking is, kost het galopperen bovendien veel spierkracht en ontbreekt de schokdemping. Het renpaard slijt daardoor veel meer dan een paard dat het bekken wel kan kantelen. Ook kan het renpaard zijn snelheid maar kort volhouden. Hij moet het op de langere afstanden afleggen tegen het Arabisch Volbloed dat het lendenmechanisme heeft geërfd van *Equus orientalis*.

Equus orientalis en sportpaarden

Anders dan bij renpaarden is gebeurd kan de natuurlijke evolutie van het paard heel goed worden ingezet ter verbetering van sportpaarden. Via zijn belangrijkste nazaat, het Arabisch Volbloed, geeft het oriëntaalse oerpaard namelijk nog steeds twee essentiële elementen door aan nakomelingen: het hiervoor behandelde lendenmechanisme en een evenwichtige bouw. In de top van de dressuur- en springsport is dit duidelijk terug te zien. Het is geen toeval dat bij succesvolle sportpaarden vrijwel altijd Arabisch Volbloed aanwezig is in de pedigree. De wereldberoemde zwarte hengst Totilas bijvoorbeeld is zeer evenwichtig gebouwd en beschikt over het lendenmechanisme. Er stroomt van twee kanten Shayga-bloed door zijn aderen: via zijn Trakehnervader Gribaldi en via de mix van Trakehner, Volbloed en Holstein aan moederskant.

Afb. 4: In het tweede deel van de clinic bracht Karel de Lange zijn theorie in praktijk. Het paard van Djilan Boelen, Bliksem (zijn officiële naam is Lightning Rose QA v. Aurilla Gold x Naomi Rose, een 11 jarige ruin met 95,28% Crabbet bloed, gefokt door Quest Arabians Fam. Stuive uit Nederland), was één van de paarden die in stand en in beweging langs de meetlat van het evenwichtsmodel werden gelegd. De Lange bleek bijzonder enthousiast over de schimmel: "Bliksem is iets te lang in de lendenen waardoor zijn ruglengte iets groter is dan zijn halslengte. Maar geen enkel paard is perfect, ze moeten allemaal compenseren. Dit paard kan heel goed compenseren door zijn fantastisch mooie voorhand met hooggelegen boeggewricht. Het voorbeen staat er daardoor goed onder, en hij is duidelijk knoepervhard in de benen met mooi gevormde hoeven. Het is een goed getraind paard met lange broekspieren. Je hebt niks aan dikke broekspieren, alleen lengte geeft bewegingsruimte. Ook de onderarm is goed gespierd, dat is nodig om het been naar voren op te tillen." Op deze foto laat Bliksem goed zien hoe de voorhand omhoog komt doordat het bekken kantelt en de achterhand daalt. De Lange benadrukt ook het belang van het zweefmoment in de draf: door het dragende achterbeen kan de lengte van het zweefmoment worden vergroot en ontwikkelt het paard zijn snelheid. De Lange: "Neushoorns kunnen 50 km/u halen dankzij hun lange zweefmoment, niet door knieactie in de voorpoten."

Afb. 3: Het evenwichtsmodel geprojecteerd op het paardenskelet. De lichtblauwe lijnen geven het rechthoeksmodel weer, te verdelen in twee vierkanten, met middenonder het diepste punt van de romp (de rode stip). De gele lijnen tonen de lengte van de voorbenen en de rompdiepte, de groene lijnen wijzen op de romplengte en de schofthoogte. De oranje lijn vormt de loodlijn die vanaf zitbeen, langs pijpbeen, pal achter de hoof hoort te eindigen. De donkerblauwe lijnen verduidelijken de hoeken die de dragende gewrichten behoren te maken.

De voordelen van het lendenmechanisme kwamen hiervoor al aan de orde, maar wat is nu precies een evenwichtige bouw of evenwichtsmodel?

Het antwoord hierop is even complex als eenvoudig: het evenwichtsmodel is een aanduiding voor harmonieuze verhoudingen tussen verschillende skeletonderdelen van het paard. Uitgaande van de ideeën van Oberlandstallmeister Gustav Rau (Die deutsche Pferdezuchten, 1909), omschrijft Karel de Lange de belangrijkste aspecten van het evenwichtsmodel als volgt (afb. 3).

Het evenwichtsmodel

De hals en de rug behoren even lang zijn. De hals wordt daarbij gemeten vanaf het midden tussen de oren tot aan het punt waar de hals overgaat in de schoft. De lengte van de rug wordt bepaald vanaf het punt waar de schoft overgaat in de rug tot aan de staartwortel. De nek is lang, de welving van de hals is gelijk aan de welving van de rug.

De lengte van het voorbeen moet gelijk zijn aan de rompdiepte en aan de helft van de romplengte (afb. 3, gele lijnen). Dit geeft een rechthoekig gevormde romp die is te verdelen in twee exact gelijke vierkanten (lichtblauwe lijnen). Het paard staat dan over veel bodem. Schofthoogte en romplengte horen gelijk te zijn (groene lijnen). Het voorbeen wordt gemeten vanaf de elleboog tot

aan het onderste punt van het kootgewricht, de rompdiepte vanaf het hoogste punt van de schoft tot aan de onderzijde van de romp. De romplengte of romplijn loopt vanaf het uiterste punt van het boeggewricht tot aan het uiterste punt van de zitbeenknobbel.

In stand loopt de romplijn iets schuin van het lager gelegen boeggewricht naar de hogere zitbeenknobbel (afb. 6). Als het bekken gekanteld wordt in beweging, dan daalt de achterhand, wordt het ellebooggewricht groter en kan de voorhand omhoog komen. Daarmee trekt de romplijn horizontaal en kan het paard zijn totale massa in balans verplaatsen (afb. 5).

De schouder hoort iets schuin te staan door het hooggelegen boeggewricht en laaggelegen ellebooggewricht. Om de romp goed te laten stijgen en dalen bij beweging moet de elleboog van het lichaam afstaan. Ronde ribben geven diepte aan de romp, met veel plaats voor de darmen en de longen, en bieden veel plaats voor bespiering. Grote longen met veel ruimte voor de ademhaling dragen weer bij aan goede zuurstofopname in het bloed. Bij een merrie ontstaat door de ronde ribben veel plaats voor het veulen. Ook zorgt een rondgeribte romp voor een goede balancering van de massa, vergelijkbaar met bijvoorbeeld een voetbal. Deze raakt maar met een klein oppervlak de grond maar ligt toch in totale balans.

De lengte van de rug bedraagt de helft van de lengte van de romp. De bovenlijn bestaat voor een derde deel uit rug, een derde deel uit lendenpartij en een derde deel uit croupe. De schoft hoort tot aan het midden en vloeiend door te lopen in de rug.

Als het paard op de flank wordt gezien dan moet de ruimte tussen voor- en achterbenen even lang te zijn als de lengte van de rug en de schoft samen. Wordt het paard precies van voren of achteren bekeken, dan staan de benen evenwijdig aan elkaar. De loodlijn getrokken vanaf de boeg naar de grond moet evenwijdig lopen aan die van het voorbeen. De loodlijn getrokken vanaf het zitbeen moet evenwijdig lopen aan het pijpbeen en pal achter de hoof uitkomen (afb. 3, oranje lijn).

Voor het oog kan een evenwichtspaar overboud lijken. Het hoogste punt van de schoft en dat van het kruis horen echter gelijk te zijn (afb. 6, roze lijn). Het optisch bedrog van overboudheid ontstaat doordat de romp ten opzichte van de horizontale lijn tussen schoft en kruis lichtelijk naar beneden helt. Maar het diepste punt van de romp hoort zowel op stand als in beweging precies in het midden van het paard te liggen. Alleen als de onderzijde van de romp opwaarts naar de voorbenen loopt is sprake van een opwaarts gebouwd paard. Bij voorkeur bevindt het diepste punt van het paard zich precies in het midden van rechthoekig gevormde romp (afb. 3 en 6, rode stip). Als het ook zijn achterbenen precies plaats op dit middelpunt, loopt het paard in perfecte balans.

Naast de onderlinge verhoudingen spelen ook de hoeken van de dragende gewrichten een belangrijke rol in het evenwichtsmodel (afb. 3, donkerblauwe lijnen). Daarbij moeten het boeg- en het

Afb. 5: Als we Bliksem op de flank in draf zien wordt duidelijk hoe goede beweging voortvloeit uit een evenwichtige bouw. Zijn rechthoekige romp laat zich verdelen in twee gelijke vlakken (zwarte kader). Alle benen zijn gelijktijdig van de grond terwijl Bliksem zijn rechter achterbeen als eerste, net voor het linker voorbeen, precies onder het middelpunt zal plaatsen (rode stip).

De romplijn, van zitbeenknobbel naar boeggewricht, loopt door de kanteling van het bekken horizontaal (vergelijk met standfoto). Bliksem verdeelt zijn lichaamsgewicht gelijkmatig over zijn dragende ledematen en verplaatst zich ritmisch, tactzuiver, in balans.

darmbeengewricht elk precies een hoek van 90 graden maken, het elleboog- en spronggewricht een hoek van 135 graden en het kootgewricht een hoek van 45 graden. Samen vormen deze hoeken telkens 360 graden. Bij het openen en sluiten van de gewrichten beslaat de bewegingsuitslag telkens maximaal 90 graden, en ook hier geeft de soms van vier benen 360 graden. Het gehele bewegingsmechaniek van het paard geeft dus exact een cirkel. Wordt de lijn vanuit het kootgewricht doorgetrokken naar de lijn uit de knie dan vormt zich weer een hoek van 90 graden. Het belastende gewicht wordt derhalve altijd over gelijke hoeken van 90 graden in de achterhand gedragen en voortgestuwd.

Theorie en praktijk

Door een paard in stand te bekijken, kan beoordeeld worden in hoeverre het voldoet aan het evenwichtsmodel. Dan blijkt telkens dat een paard gaat zoals het staat (afb. 4-6). Onevenwichtigheden in de bouw en het skelet zullen altijd hun weerslag hebben op de bewegingen van het paard. Een langbenig paard met het zwaartepunt ver naar voren zal altijd zijn voorhand verhoudingsgewijs teveel belasten. Tijdens het zweefmoment van de draf zal zich dat goed laten zien. Bij een evenwichtig gebouwd paard zijn alle benen telkens gelijktijdig van de grond en landt een van de achterbenen als eerste. Het achterbeen wordt bovendien iets naar binnen toe, midden onder het lichaam geplaatst. Daardoor kan het achterbeen de massa van het paard in balans opheffen en voortstuwten. Bij een paard met lange voorbenen is deze beweging niet meer mogelijk. Weliswaar kan het een spectaculair ogende draf laten zien met grote, grijpende bewegingen van de voorbenen. Maar het paard komt niet tot dragen. Juist door de grote bewegingen van het voorbeen kan het zijn achterbeen niet ver genoeg onder de massa plaatsen. Vaak komen de achterbenen zelfs wijd en buiten de massa te staan. Daardoor kan het paard zijn lichaamsgewicht niet gelijkmatig verdelen over voor- en achterhand. Het grootste deel van de massa (60%) blijft gedragen worden door de voorbenen. In draf ontbreekt bij deze paarden het zweefmoment; telkens staat ten minste een van de voorbenen aan de grond. Omdat dit voorbeen eerder landt dan het diagonaal bijbehorende achterbeen, krijgt het lichaam een tegenwaartse schok te verwerken die de verplaatsing van de massa afremt. In plaats van het lichaam te dragen met de achterbenen, stuwt het paard zijn gewicht in een meer rollende beweging over zijn zwaartepunt via de elleboog. Dit geeft een onevenredig grote belasting van de voorhand met navenante gevolgen voor de slijtage van botten, spieren en pezen.

Het Arabisch Volbloed kan weliswaar niet over een oxer van twee meter hoog springen, noch een grand prix proef lopen, noch een mijl afleggen in twee minuten.

Maar als nazaat van *Equus oriëntalis* kan het wel belangrijke eigenschappen doorgeven in de fokkerij van (top)sportpaarden: een zuiver functionerend skeletmechaniek en een evenwichtige bouw, noodzakelijk voor optimale beweging en tact. Om maar te zwijgen over karakter, uitstraling, werklust en moed. Vooral de Shayga leent zich door zijn grotere formaat goed voor de veredeling van sportpaarden (een gemiddelde stokmaat van 160 ipv 155 cm).

In zijn clinic en artikelen gaat Karel de Lange voornamelijk in op het belang van het evenwichtsmodel en het lendenmechanisme voor dressuur- en springpaarden. Maar uiteraard geldt de positieve uitwerking van een goed functionerend skelet en evenwichtige bouw op het bewegingsapparaat ook voor endurancepaarden. Met name de geringe slijtage en krachtsinspanning plus goede schokdemping zijn interessante aspecten voor prestaties in de duursport.

Biografie

De 65-jarige Karel de Lange uit het Drentse Steenbergen is oprichter en voorzitter van het EASP, het Europees Arabisch Stamboek voor Shagya-paarden en Sportpaarden/Sportpony's met Arabisch bloed.

Dit stamboek beoogt sinds 2002 het gebruik en de fokkerij te bevorderen van Shagya-paarden en van sportpaarden/sportpony's met een deel Arabisch bloed.

Kijk voor meer informatie op: <http://www.easpstamboek.nl>.

Via deze website zijn ook de bronnen raadpleegbaar die voor dit artikel zijn gebruikt: Karel de Lange, Equus oriëntalis.

De natuurlijke mechanica van het lendenmechanisme bij sportpaarden, Steenbergen 2003 -

Karel de Lange, Het evenwicht in de bouw en de bewegingen van het sportpaard, Steenbergen 2003 -

Karel de Lange, Waarom Totilas Totilas is, Steenbergen 2012

Afb. 6:

In stand is goed te zien hoe het boeggewricht zonder kanteling van het bekken iets lager ligt dan de zitbeenknobbel (paarse lijn).

Het laagste punt van de romp bevindt zich echter nog steeds precies midden onder (rode stip).

Bliksems achterbeen is volgens De Lange goed geproportioneerd: "Hoe kun je zien of een achterbeen te lang of te kort is? Trek lijn van het midden van de voorknie naar de onderkant van de hak, dan hoort de hak circa 10 cm hoger te zitten dan de voorknie" (oranje lijn).

VOEDING & VERTERING DEEL 1

Door: Jalenka van Wijk

Maar voor we hier verder op in gaan is het belangrijk om te kijken naar de natuurlijke leefomgeving van het paard. Paarden zijn van oorsprong nomadische dieren die in kuddeverband gemiddeld 50 km per dag afleggen. In totaal besteedt een paard 16 tot 20 uur per dag aan grazen, maar omdat ze constant onderweg zijn eten ze veel in kleine hoeveelheden. Tijdens het grazen eten ze verschillende soorten planten, kruiden en grassen maar het voedsel is van lage kwaliteit: het bevat veel vezels maar in verhouding weinig voedingsstoffen. Het spijsverteringssysteem van het paard is hierop aangepast en zo ontwikkeld dat het een vrijwel constante aanvoer van vezelrijk, lage kwaliteit voer kan verwerken.

Als we kijken naar de manier waarop we paarden houden verschilt dit meestal veel van de natuurlijke situatie. In plaats van continue bewegen en grazen brengt een paard vaak een deel van de dag in een afgesloten ruimte door. Ook paarden in de wei kunnen niet bewegen over de afstand die ze in het wild zouden afleggen. Daarnaast is de manier waarop we het paard gebruiken ook sterk veranderd; was het paard van oorsprong een werkdier dat werd gebruikt op de boerderij, tegenwoordig worden de meeste paarden voor recreatie of sport gebruikt. De grootste verandering in vergelijking met het wilde paard is de manier waarop we voer aanbieden. Het wilde paard eet vooral voer dat van lage kwaliteit is en veel vezels bevat. De basis van het voeren zou daarom ruwvoer moeten zijn. Er is over de jaren echter een steeds grotere nadruk op het geven van krachtvoer komen te liggen. Ook is er geen continue opname van voer omdat het 'maaltijd voeren' is ontstaan, waarbij paarden een paar keer per dag een grote hoeveelheid voer krijgen in plaats van continue aanvoer. Omdat het spijs-

Een belangrijk onderdeel van het houden van paarden is *voedingsmanagement*: wat en wanneer geven we ons paard te eten? In deze korte serie over voeding en vertering zullen verschillende aspecten die hier een rol in spelen behandeld worden.

HET SPIJSVERTERINGS SYSTEEM

verteringssysteem van het paard nauwelijks is veranderd in vergelijking met het wilde paard moeten we oppassen met deze aanpassingen. Een verkeerde manier van voeren kan serieuze gevolgen hebben zoals maagzweren, koliek, maandagziekte en hoefbevangenheid. Deze aandoeningen beïnvloeden niet alleen de gezondheid en de prestatie maar kunnen ook permanente schade aan het spijsverteringssysteem geven.

Om op een juiste manier te voeren is het belangrijk om te weten wat de behoeften van onze paarden zijn, maar ook welk voer ze kunnen verwerken door de opbouw van hun spijsverteringssysteem. Het spijsverteringssysteem loopt van 'mond tot kont' en bestaat uit alle onderdelen die daar tussen liggen en enkele betrokken organen. In totaal is het hele systeem ongeveer 30 meter lang. De grootte van de doorgang van het spijsverteringskanaal verschilt per plek in het lichaam.

Vertering van voedsel begint al bij de mond. Voor in de mond liggen 12 snijtanden die voedsel afscheuren, waarna de lippen en tong helpen om het de mond in te krijgen. Verder in het gebit liggen 12 voormalers en 12 malers die het voedsel malen tot kleinere stukken om de vertering te verbeteren. Paarden kauwen ongeveer 70 tot 90 keer per minuut en dit kauwen is belangrijk omdat als reactie hierop speeksel wordt aangemaakt. Na het doorslikken bereikt het voedsel de maag. De maag van een paard is relatief klein en niet erg elastisch. De maag heeft een inhoud van ongeveer 8 liter, wat betekent dat een volwassen paard maximaal 2 kg per keer kan eten. Het beste is om vaak en weinig per keer te voeren. De maag is opgebouwd uit twee delen. Het eerste deel van de maag heeft geen beschermende slijmlaag. Daarom is de zuurgraad, pH, in dit deel hoog om beschadiging van de maagwand te voorkomen. Het speeksel dat bij kauwen wordt aangemaakt speelt een belangrijke rol want het houdt de hoge pH in stand. Als er geen balans meer is in de zuurgraad kan de maagwand beschadigen en kunnen maagzweren ontstaan. Voldoende kauwbeweging, en dus voldoende ruwvoer, is daarom belangrijk. Het tweede deel van de maag heeft wel een beschermende slijmlaag en dat is nodig want met een pH tussen de 1,5 en 2 is het hier erg zuur. Er vindt weinig vertering in de maag plaats. Eiwitten worden deels afgebroken maar er is geen opname van voedingsstoffen.

De snelheid waarmee voedsel door de maag gaat is hoog, soms blijft het hier maar 20 minuten.

Na de maag komt het voedsel in de dunne darm waar eiwitten, zetmeel en vetten verder worden afgebroken. De dunne darm is wel 21 tot 25 meter lang en beslaat 75% van de totale lengte van het darmstelsel, maar door de smalle doorgang weegt de dunne darm slechts 30% van het totale gewicht. De dunne darm bestaat uit drie delen, namelijk het *duodenum* (twaalfvingerige darm), *jejunum* (nuchtere darm) en *ileum* (kronkeldarm). Wanneer het voedsel van de maag de dunne darm in komt is de pH ongeveer tussen de 2,5 en 3,5. In het duodenum wordt het voedsel gemixt met onder andere gal, dat wordt geproduceerd door de lever. Paarden hebben geen galblaas zoals mensen dus gal kan niet worden opgeslagen maar wordt constant afgegeven. Dit is geen probleem omdat het paard van nature een continue grazer is.

Het is belangrijk dat de pH in de dunne darm neutraal is omdat dit de werking van enzymen die belangrijk zijn voor vertering kan beïnvloeden, zoals amylase dat betrokken is bij de afbraak van zetmeel of lipase dat betrokken is bij vetvertering. Ook zorgt een neutrale pH rond de 7 ervoor dat voedingsstoffen eenvoudig over de darmwand kunnen bewegen om zo in het bloed opgenomen te worden. De meeste voedingsstoffen in de dunne darm worden opgenomen in het duodenum en in het ilium. Het ilium is vooral de plaats waar mineralen de bloedstroom ingaan. Voedsel gaat vrij snel door de dunne darm in ongeveer 5 minuten tot 2 uur, afhankelijk van het soort voedsel en de hoeveelheid die is gegeten.

Vanuit de dunne darm bereikt voedsel de grote darmen: het laatste deel van het spijsverteringskanaal dat bestaat uit het *caecum* (blinde darm), het *colon* (dikke darm) en het *rectum* (einddarm). Met een lengte van 7 meter zijn de grote darmen veel korter dan de dunne darm, maar ze hebben een grotere capaciteit. De inhoud is tot maar liefst 150 liter, 60% van het totale volume van het spijsverteringskanaal in paarden. De grote darmen zijn bekleed met klieren die slijm produceren, maar er is geen productie van enzymen meer. De vertering hier is afhankelijk van microbiotische gisting waar bacteriën een essentiële rol in spelen.

Mensen hebben een zeer korte blinde darm die niet noodzakelijk is voor de voedselvertering, maar bij paarden speelt de blinde darm een belangrijke rol. Hij kan wel 1,2 meter lang zijn en heeft een inhoud van 30 liter. Het caecum kan gezien worden als een groot gistvat vergelijkbaar met de pens van een koe, waarvan voedsel verder het colon in wordt getransporteerd.

Het eerste deel van het colon is ongeveer 3 meter lang en erg breed en kan daarom wel 90 liter voedsel bevatten. Het colon is op verschillende plaatsen verbonden met banden. Deze banden zijn belangrijk voor de beweging van de darmen en bij

problemen als koliek spelen zij een rol. Het laatste deel van het colon is smaller maar ongeveer even lang als het eerste deel. In dit deel vindt absorptie van water uit de voedselbrij plaats. Er zijn geen enzymen in dit deel van het spijsverteringssysteem en daarom is de vertering van vezels die hier plaats vindt afhankelijk van bacteriën. Er zijn meer dan 400 soorten bacteriën in de dikke darm aanwezig en ook schimmels kunnen hier gevonden worden. Paarden zijn afhankelijk van deze bacteriën en schimmels omdat zij in de dunne darm geen vezels kunnen afbreken. De bacteriën en schimmels doen dit in de dikke darm, door middel van gisting waarbij vetzuren en gas ontstaan. Deze vetzuren worden via de darmwand in het bloed opgenomen en zijn een bron van energie.

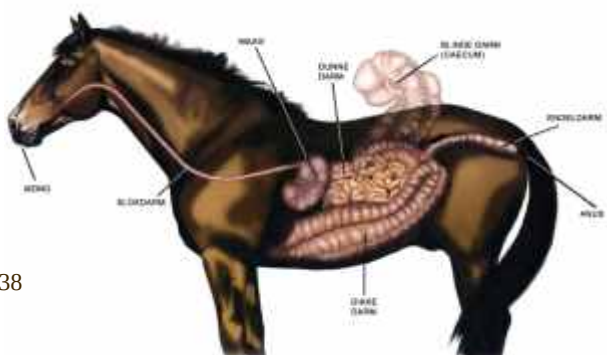
Zoals eerder besproken is de pH in de darmen veel hoger dan in de maag en ligt rond een neutrale waarde van 7. Dit is cruciaal om de darmwand te beschermen maar ook om een optimale werking van bacteriën en schimmels te houden: zij voelen zich bij deze omstandigheden het best. De pH in de grote darmen wordt mede in stand gehouden door aanwezigheid van bicarbonaat en fosfaat en de opname van de vrijgekomen vetzuren bij vezelvertering.

Wanneer we het voedingspatroon van een paard veranderen moeten we dit stapsgewijs doen en dit is vooral om de bacteriën en schimmels die zo een belangrijke rol spelen bij vertering de kans te geven zich aan te passen. Abrupte veranderingen kunnen tot slechte vertering leiden maar ook ergere problemen zoals koliek en verhoging van de zuurgraad geven en daarmee risico op maagzweren.

Een ander aspect om in gedachten te houden is dat de grote darmen zijn ontwikkeld om vezels te verteren en niet zozeer zetmeel en suikers. Wanneer we veel van deze stoffen in het dieet van het paard vinden kan de dikke darm beschadigd raken en we moeten hier dan ook erg mee oppassen. Als er veel zetmeel en suiker in de dikke darm komt neemt de aanmaak van vetzuren toe. Er is dan ook verhoogde opname door de darmwand, en deze opname was belangrijk om de pH in stand te houden. Als gevolg zal de pH snel dalen en voelen bacteriën en schimmels zich minder goed. Het aantal vezelverterende bacteriën neemt af terwijl melkzuur bacteriën toenemen. Deze bacteriën breken vooral zetmeel af en door hun toename is er verdere afbraak en aanmaak van melkzuur. Er is als het ware een cirkel ontstaan waarin de pH steeds verder daalt. Wanneer de pH erg laag wordt zal de darmwand beschadigen en komen er bepaalde giftige stoffen, toxines, vrij in het bloed. Deze toxines kunnen een groot effect op het paard hebben en zijn betrokken bij ernstige aandoeningen zoals hoofbevangenheid.

Alleen al door te kijken naar de opbouw en eigenschappen van het verteringskanaal van het paard kunnen we leren dat het paard vooral gebouwd is om vezels te verteren en geen grote hoeveelheden zetmeel en suiker. Het systeem is aangepast op het continue grazen en eten van kleine hoeveelheden laag kwalitatief voer zoals paarden in het wild aan hun voedsel komen. Goed voermanagement houdt in gedachten dat we paarden anders houden dan in het wild, wat de eigenschappen en beperkingen zijn van het spijsverteringssysteem en hoe we hier optimaal op kunnen inspelen. Daarover meer in volgende delen van deze serie!

Bronnen: Online cursus 'Equine Nutrition' Edinburgh University

PAARDENMARKT

Bosrubber, alle soorten rubber voor uw stal, trailer, vrachtwagen etc. Hoofddealer paarden drainage stalmat. Tel. 0224-571468, www.bosrubber.nl

HIPPO PAARDENVERZEKERING

Voor geheel Nederland en Europa

24-uurs service
Tel: 0613 63 61 26

Gratis terugbel service via onze chat
www.hippopaardenverzekering.nl
info@hippopaardenverzekering.nl

- Ziektekosten dekking bij elke dierenarts en paardenkliniek.
- Geen kostbare keuring of foto's nodig voor de acceptatie.
- Geen verplichte inname bij afkleding van uw paard.
- 100% uitkering bij overlijden.
- De voordeligste premies kunnen bij ons per maand.
- Staalrij polis.
- Voulens/vrucht verzekering

U kunt uw paard direct verzekeren!

BEDAF
Stallenbouw BV
paardenboxen - stallen

Achtmaal,
tel. (076) 598 48 85
fax (076) 598 59 51
www.bedafstallenbouw.nl

www.paardenverzekeringbierum.nl

BELANGRIJK

Het volgende AVS Magazine verschijnt 11 september 2013 (deadline 14 augustus 2013). Dus lever tijdig de kopij cq uw advertentie in!

De redactie verzoekt u de tekst aan te leveren

in Word en als bijlage per e-mail. Foto's dienen te voldoen aan een resolutie van minimaal 300 dpi op ware grootte en voorzien te worden van de naam van het paard/persoon waarover het artikel gaat.

Foto's waar uitsluitend een nummer aanhangt, zullen niet worden gebruikt.

COLOFON

VERENIGINGSBESTUUR

Dhr. H. Ketels
Voorzitter / Fokkerij 06-53700243
Mw. S. Boogaard
Penningmeester 06-51273942
Dhr. S. van den Hoogenband
Vicevoorzitter / Gebruiksaken 06-53489511
Mw. E. Calis
Bestuurslid / 2e secretaris / PZ en PR 06-49399209
Mw. M. Slok Soede
Bestuurslid / 2e penningmeester / Redactiezaken 06-22998116

EEREDELIJKE VAN DE VERENIGING

Mw. C.J.W. Modderman-van Dorssen
Mw. J. Smarius-Roovers
Dhr. A. Kuijff
Dhr. B. Blaak

Mw. A. van der Velden
Dhr. Dr. H. Houtappel †
Dhr. R.C. den Hartog †

LEDEN VAN VERDIENSTE

Dhr. W. Veltman
Dhr. L. Schutrups
Dhr. B. Blaak
Dhr. J. Van der Voort
Mw. M.E.F.E. Scheerder-Close
Mw. T. Kubbe-Zonneveld

Dhr. W. Brinkhuis †
Dhr. P. Scheerder †
Dhr. J. Smarius †
Mw. H. Wehkamp - Onvleed †

REDACTIECOMMISSIE

Marijke Slok Soede (voorzitter redactiecommissie)
Adri v.d. Velden (coördinatie verslaggeving)
Sandra Boogaard (redactielid)
Jalenka van Wijk (redactielid)

CORRESPONDENTIE ADRES

AVS Magazine Tel: 030-2410001
Postbus 40306 Fax: 030-2415544
3504 AC Utrecht Email: info@arabier.com / www.avsweb.org

VORMGEVING

STAR*K Graphic Design, Krista Sterrenburg, Krimpen aan den IJssel

DRUKKERIJ

Media Primair, Barneveld

ADRESWIJZIGING

A.u.b. tijdig uw adreswijziging doorgeven aan het stamboekkantoor te Utrecht, zodat wij er voor kunnen zorgen dat het magazine op het juiste adres wordt bezorgd.

COPYRIGHT

Overname teksten uitsluitend na toestemming en met bronvermelding.
Advertenties en kopij voor het AVS magazine kunnen worden opgegeven via bovenstaand correspondentieadres. Advertentietarieven zijn standaard en vindt u elders in dit blad. Kosten van het zetten en de layout zijn excl. de gepubliceerde advertentietarieven.

Hoewel aan de totstandkoming uiterste zorg is besteed, aanvaarden de auteurs, de redactie en het AVS en haar bestuur geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten of onvolkomenheden, noch voor de gevolgen daarvan.

De redactie houdt zich het recht voor artikelen in verband met ruimtegebrek niet te plaatsen of in te korten. Wanneer een artikel door ruimtegebrek niet wordt geplaatst, wordt er naar gestreefd het artikel in een volgend nummer alsnog te publiceren, echter dit wordt niet gegarandeerd. Indien de redactie van mening is dat een artikel inhoudelijk wijzigingen behoeft, wordt hierover contact opgenomen met de auteur.

ADVERTENTIETARIEVEN 2013

Paardenmarktje

'Paardenmarktjes' inclusief foto éénmalig in het AVS Magazine en voor onbeperkte tijd op de AVS Website, uitsluitend voor AVS leden:
4 regels, 160 karakters: € 17,50
Banner op AVSwebsite linkpagina, per kalenderjaar: € 120,-

Zwart-wit advertentie in € ex BTW

Formaat:	1/16	1/8	1/4	1/2	1/1	A.P.*
1x plaatsen:	32,-	64,-	112,-	192,-	320,-	-
4x plaatsen:	28,-	58,-	101,-	173,-	288,-	-

A.P.* = achterpagina

Full Color advertentie in € ex BTW

Formaat:	1/16	1/8	1/4	1/2	1/1	A.P.*
1x plaatsen:	40,-	80,-	140,-	240,-	400,-	480,-
4x plaatsen:	36,-	72,-	126,-	216,-	360,-	432,-

A.P.* = achterpagina

AVS leden krijgen 25% korting op bovenstaande tarieven en een link-button: op de voorpagina voor 1/1 fullcolor advertenties en op de laatste nieuwspagina voor 1/2 fullcolor advertenties.
Contactinformatie: Media Primair B.V. - Anthonie Fokkerstraat 2 - 3772 MR Barneveld
Telefoon (0342) 400 279 - Fax (0342) 421 580 - Mail: advertenties@mediaprimair.nl

Maagzweren

Maagzweren komen vaker voor dan gedacht. Diverse onderzoeken tonen aan dat 93% van de volbloeden in training ¹, 60% van de sportpaarden (dressuur-, eventing- en springpaarden) ² en meer dan 50% ^{2,3} van de veulens in meer of minder mate last heeft van een maagzweer. Recent uitgevoerd onderzoek in Nederland gaf vergelijkbare cijfers voor sportpaarden.

Oorzaak

Stress, in welke vorm dan ook, kan ten grondslag liggen aan het ontstaan van maagzweren bij het paard. Denk aan: het spenen van een veulen, transport (vervoer), verandering van voer of omgeving maar ook training of een tijdlang niet (kunnen) eten.

Symptomen

De symptomen van een maagzweer bij een paard zijn vaak vaag en veelal niet makkelijk te herkennen. Toch zijn er een aantal waarschuwingssignalen die kunnen wijzen op dit probleem, zoals verandering in gedrag, afnemende prestaties, verminderde eetlust, gewichtsverlies, een dofte vacht en/of regelmatig terugkerende koliek. Soms reageert een paard op het vastzetten van de singel. Veulens liggen vaak meer dan anders, maar kunnen ook tandenknarsen en/of overvloedig speeksel. Neem contact op met je dierenarts als je paard één of meer van de voorgaande symptomen vertoont.

Diagnose

Maagzweer Graad 0
Maagwand epitheel intact

Maagzweer Graad 1
Milde ulceratie

Maagzweer Graad 2
Matige tot erge ulceratie

Maagzweer Graad 3
Uitgebreide ulceratie

MAAGZWEREN BIJ HET PAARD

**"Vaak zie je
aan de buitenkant
dat er van binnen
iets mis is"**

De (beste) manier om maagzweren bij een paard te diagnosticeren is door middel van gastroscopie. Hierbij wordt een flexibele camerabuis via de neus ingebracht in de maag van het paard waarmee de maagwand zichtbaar gemaakt kan worden. Na behandeling van een paard met medicijnen tegen maagzweren dient de gastroscopie te worden herhaald. Alleen dan kan het effect van de therapie goed worden beoordeeld.

Behandeling

Indien een maagzweer eenmaal is ontstaan is het niet voldoende alleen de voer- en leefomstandigheden van een paard te optimaliseren. De dierenarts kan een therapie instellen waarbij de omstandigheden in de maag verbeteren waardoor de maagzweer kan herstellen en de ziekte-symptomen effectief worden bestreden.

Preventie

De kans op maagzweren kan door een aantal eenvoudige maatregelen worden teruggedrongen: meer contact tussen paarden onderling, onbeperkte toegang tot gras en/of hooi en aanpassing van het rantsoen (minder koolhydraten, vaker kleinere hoeveelheden). Daarnaast kan medicatie uitkomst bieden. Neem bij twijfel altijd contact op met je dierenarts.

Referenties: 1. Murry MJ, Schaefer GF, Phipps RS, Gross JG. Factors associated with gastric lesions in Thoroughbred yearlings. *Equine Vet J*. 1996;28:368-374. 2. Murry MJ, Gschinsky C, Archer CW, Radue R, Schmidt GR. Gastric ulcers in horses: a comparison of endoscopic findings in horses with and without clinical signs. *Equine Vet J*. June 1999;31(suppl 68):72. 3. Murry MJ. The pathogenesis and prevalence of gastric ulceration in foals and horses. *Veterinary Medicine*. August 1991;86:515-519. **GASTROGARD™** 37% w/v Omeprazole voor paarden. **Samenstelling:** Elke gram bevat Omeprazole 10 mg. Geef opmaak (E: 172) 2 mg. **Doelster:** Paarden. **Indicaties voor gebruik:** Voor de behandeling en preventie van maagzweren. **Doosring en toedieningswijze:** GastroGard is effectief in diverse poortvormen en onder verschillende gebruiksomstandigheden, in veulens vanaf 4 weken oud en in de meer dan 70 kg wegen en bij volwassen. Voor meer toediening. **Behandeling van maagzweren:** Een behandeling per dag gedurende 28 opeenvolgende dagen met een dosering van 4 mg omeprazole per kg lichaamsgewicht, onmiddellijk gevolgd door een pauze van één behandeling per dag gedurende 28 opeenvolgende dagen met een dosering van 1 mg omeprazole per kg lichaamsgewicht, om het heropbrengen van maagzweren tijdens de behandeling te verminderen. Indien maagzweren heropbrengen wordt een herbehandeling met een dosering van 4 mg omeprazole per kg lichaamsgewicht aanbevolen. **Preventie van maagzweren:** Een behandeling per dag met een dosering van 1 mg omeprazole per kg lichaamsgewicht. **Contra-indicaties en voorzorgsmaatregelen:** Niet gebruiken bij meren die melk voor menselijke consumptie produceren. Niet aanbevelen bij dieren jonger dan 4 weken of die minder wegen dan 70 kg lichaamsgewicht. **Wichttermijn:** Paard (Diergroep: Paard). **Reg. Nr.** 19135 - 383. **BEZ. BE.** Y2A3164 - op de voorgaande afbeelding. **Verdere informatie:** zie bijsluiter of bijsluiter bij (P4). **MERIAL**, B.V., Kleverlaan 10, 1991 J. (Netherlands) (Indienigheidsaanpak) of (BE) **MERIAL** Belgium N.V., Calixstraat 16, 1831 Dierem (Belgium) 10. ²⁹ Handelsmerk van MERIAL. ³⁰ **MERIAL**, 201 J. Alle rechten voorbehouden. **MapArt** 1.6354/03/17

GastroGard™
(omeprazole) reeds gepatenteerd voor paarden